№ 957 — 1888 ԹՈՒԼԻՍ 29 ՃՈՒՄԱԱ — 1305 ԶԻԼՀԻՃՃԷ 2 — ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

20 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ՓԱՐԱ

ՓՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՕԵՎՄԻ ՂԱԶԷԹԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ
Ղազէթա իլէ պէրապէր հէր կիւն փազա օլարագ 4 սահիֆէյէն իպարէթ վէրիլէճէք րօման իլէ պիրլիքտէ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղը.	105 ղը.	55 ղը.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէճմուայէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ
Սէթրի, չնճի վէ դրդնճի սահիֆէլէրդէ 6
Դէօրդիւնճի սահիֆէ իլէ 10ր. հա. » 3
Մէքթուպլար նաֆիլաչ տաիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունմազ վէ ներճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր.

Նումարախանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվիլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Քէաֆֆէի մէքտուպ հաւալէ իտարէյէ կէօնտէրիլմէլի վէ Ֆէտուրը
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԻԼԷԿԵԱՆ միւտիրի մաթպաաթ օլունա։

ԿԱԶԷԹԱՄԸԶԸՆ
ԷԼՏԷՆ ՆԻՒՍԽԷՍԻ
20
ՓԱՐԱ

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Բրէնս Ֆէրտինանտ իլէ րէիսը վիւքէլա Մ. Սթամպուլօֆ արասընտա իթիլաֆը թամամ մէվճուտ օլտուղընա տաիր հէր նէ գատար նիմ րէսմի սուրէթտէ մալումաթը Թէքմինաթ պախչա իթա օլունմաչ տա իսէ տէ, Սօֆիատան Վիէննայա կէլէն խապէրլէրէ նազարէն մումաիլէյհ րէիսը վիւքէլա թարաֆընտան բրէնս Ֆէրտինանտ ալէյհինէ էնթրիգալար թէրթիպ խուսուսունտա պուլունուրլար իմիշ։ Ռուսեանըն սօն թէքլիֆաթը Մ. Սթամպուլօֆա թէսլիմ խուլմուշ օլուպ, իչպու թէքլիֆաթա նազարէն Ռուսիա' միւտախալէի սաքերլիյէտէն քեամիլէն վէ նաթմամ պիր գօմիւսը իրսալինտէն պիլէ վազ կէչմէքտէ, վէ եալընըզ բրէնս Ֆէրտինանտըն ազլինի, վէ տէվլէթ իր թարաֆընտան թէքլիֆ օլունաճագ իւչ նամզէտտէն պիրինին Սօպրանիէ մէճլիսի թարաֆընտան ինթիխապընը թալէպ էյլէմէքտէ տիր։

Մ. Սթամպուլօֆ քէնտիսի կէրմէ իւզրէ Բէլկրատտա միւզաքէրէ իթմէքտէ օլուպ, բրէնս Ֆէրտինանտըն էսնաի միւվաաէլէթինտէ Պուլկարիստանըն իտարէ իթտիկի չէյլէր միւհնուտ պուլմասըղընը վէ մէմլէքէթին մէնֆաաթը իսէ քէնտիսինին (բրէնսին) թէրքը հիւքիւմէթ իթմէսինի իքթիզա իթտիկինի բրէնս Ֆէրտինանտա իպլաղ իտէրէք բրէնսը միւշարէլէյհէ քէնտի քէնտինէ թէրքը մաղամ իթմէյէ մուվաֆաքաթ օլմազսա թէհտիտ իթմիշ իմիշ։ Մ. Սթամպուլօֆ' քէնտիսինէ թէքմիլյա հէմէֆքեար օլան չէվատ իլէ Մ. Զանգօֆ թարաֆընտան միւթէմթէմ պիր հէյէթթէ վիւքէլա թէչքիլ իթմէյէ չալըշըյօր։

Վիէննատաքի Նօյէ Ֆրայէ Բրէսսէ ղազէթասը' մէզքիւր էնթրիգալարա տաիր Սօֆիատան ախիրէն խապէրլէր նէշր իթմիշ օլմաղլա, բրէնս Ֆէրտինանտըն խավէրը Լաաքար' մէզքիւր ղազէթայա թաահհիւտ էօլունտա պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, Մ. Սթամպուլօֆըն սուտագաթ վէ ըսթիգամէթը թամամէն պուլունտուղունու իշար իթմիշ տիր։ Նօյէ Ֆրայէ Բրէսսէ ղազէթասը մէզքիւր թէլէկրաֆը նէշր իթմէքլէ պէրապէր, բրէնս իլէ էնթրիգաֆընտաքի շէվաթը իւրմէտէքլէ ալտանտալմաչ օլտուղլարընը վէ խաջըլմասը պու իւզիլէրինին վաղըֆ օլունտուղունու անլաշըլտըղլարընը պէյան իթմիշ տիր։

* *

Թայմզ ղազէթասընըն Տէրսաատէթ մուխապիրինին պէյանընա կէօրէ, Պուլկար մէսէլէսի հաքքընտա գաբինէն Ալէմանիա, Աւստրիա վէ Իթալիա պէյնինտէ միւզաքէրաթտա պուլունմաղտա օլունաճագ վէ սըրբ Պուլկար մէսէլէսինին հալլի իչին Պէրլինտէ պիր քօնկրէ ինիզատը խաքքէք իմիշ։ Աւստրիա' Ալէմանիա թարաֆընտան վագը օլան թէքլիֆլէրի գապուլ իթմէքէ իմիշ։

* *

Ֆիլիպէտէն վարիտ օլան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, Պուլկար հիւքիւմէթի' Աւստրիա գօնսօլօսունըն իթիրազաթընա էհէմմիյէթ վէրմէյէրէք, Պէլօվա-Վագարէլ տէմիր եօլունըն իքի էվրօպալը մէմուրլարընը էսիր թումթան հայտուտլարը գօվլամաղա գարար վէրմիշ իմիշ։

* *

Պէլօվա հայտուտլարընտան տօլայը Պուլկարիսթան էմարէթի իլէ գօնսօլօսլար պէյնինտէ զուհուր իտէն իխթիլաֆա տաիր Սօֆիատան օգուստոս 2 թարիխլիլէ մալումաթ աթիյէ իթա օլունուրյօր։

«Իթալիա գօնսօլօսը Մ. տը Սօնազին խանէսինտէ վուգու պուլան մէճլիսը միւքէալէմ էնտամընտա, րէիսը վիւքէլա Մ. Սթամպուլօֆ Թախթա Բազարճըղտա մուգիմ Եունան գօնսօլօսը վէքիլի Մ. Իւլիօբուլօյա հայտուտլար թարաֆընտան էսիր իտիլէն տաամ լարըն թախլիյէի սէպիլլէրինին իսթիհսալը վէ թախլիս աղչէսինին սուրէթը իթմաքը խուսուսլարը իչին մէրգուս հայտուտլար իլէ իճրայի միւզաքէրէյէ միւսաատէ էյլէմիշ իտի։ Միւսաատէի մէզքիւրէ իւզէրինէ Սօֆիատա պուլունան Աւստրիա վէ Եունան գօնսօլօսլարը' հիրչ վէ Իթալիա գումանտալարընըն Պէլօվատա մուգիմ մէմուրլարընա' պու պապտէ իթթիֆագ խուլէքէ թէտապիրի Բազարճըղտա Մ. Իւլիօբուլօ իլէ պիլիթթիֆագ գարարլաշտըրմալարը թավսիյէսինէ տաիր 2 գըթա թէլէկրաֆ կէօնտէրմիշլէր տիր։

«Մէմուրինը մումաիլէյհիմ' Մ. Իւլիօբուլօ իլէ պատէլ միւզաքէրէ, հայտուտլարա թախլիս աղչէսի իթա իթմէք վէ պունլարա սիւրաթ կէօնտէրիլմէսի միւմքինիյէթ օլտուղընը պիլտիրմէք իւզրէ տաղլարա 2 ատամ կէօնտէրմէկէ պիլիթթիֆագ գարար վէրմիշլէր տիր։

«Իչպու 2 չախսը թախլիս աղչէսինի համիլէն եօլա չըգմըշլար իսէ տէ, հայտուտլարըն սըգընտըղլարը տաղըն էթէյինտէ վուգու վէ աքէր գօլտոնը իլէ մուհամ օլան Բալօվա գարիյէսինէ կէլտիքլէրինտէ, Իչթիհամ գայմագամընըն էմրի իւզէրինէ տութուլուպ կիրիֆթ իլէ տարգ վէ թահգիր օլունմըշլար, վէ համիլ օլտուգլարը աղչէ վէ էլպիսէ իւզէրլէրինտէն գալթ իլէ մահալլի րէսմիլէրինէ թէվտի խըլընմըշ տըր։ Պատէհու իչպու 2 չախս իէրիյէ աօլտուղ եօլլարընտա տէվամ իթմէկէ իճպար օլունմըշլար տըր։ Օրատա պուլունան աքէր' պունլարըն արգալարընտան կիթմիչլէր իսէ տէ, աքէրին հարէքէթընը կէօրէրէլէնէք պիր մէվգիետէ պուլունան հայտուտլար' սաղլամըչ օլտուգլարընտան, թէշապիրը մուաֆիքէ ալընմէչէսին գալմըշ տըր։

«Վագաաի մէզքիւրէ' Եէնէփի գօնսօլօսլարը թարաֆընտան Պուլկարիաթան հիւքիւմէթի նէզտինտէ թէչէպպիւսաթը միւճթէրէքէ իճրասընը վէ Իթալիա գօնսօլօսը վէքիլի եուզպաշը Գուճրանըն մաղայը վագայա րըզամն իթմաճ էյլէմիշ տիր։ Եուզպաշը Գուճրայա' պիչարէ էսիրլէրի գուրթարմաղ իչին թէնպիհ խաքէքի թէչապիր վէ վէսաիթի ինթիխապ իչին մէքզունիյէթ թամ վէ իթա խուլմուչ տըր.»

Կէչէն կիւն եազտըղըմըզ վէճհիլէ, եուզպաշը Գուճրա Թախթաբազարճըղա կիտիպ թէչապիրը լազըմէյի իճրայա թէշէպպիւս իթմիշ իսէ տէ, մահալլի միւլքիէ մէմուրլարը պունը քէնտի վէզայիֆի խառիճինտէ միւտախալէ ատ խուէքէ եուզպաշը Գուճրայը թէշապիրի իթթիխազընտան մէն իթմիշ, վէ քէնտիսի իլէ չէխսի պիր միւճատէլէյէ պուլունմուշ տըր։

Պուլկարիա Մ. Լանսլէ վէ Մ. Պիլտըր' գօնսօլօսլար վէ Պուլկար մէմուրլարը պէյնինտէ իխթիլաֆ եուզպաշընտէն տահա նէ' գատար վագըթ տաղլարտա վէ հայտուտլար էլինտէ գալաճագլար տըր։

ԻՍԹԻԳՐԱԶ

1½ միլեօն լիրալըգ իսթիգրազ մուգավէլէնամէսի' էվվէլքի կիւն Պապը Ալիտէ Սատրազամ' հազրէթլէրի իլէ Պանգը Օսմանի միւտիրի Մ. Տըվօ ճէնապլէրի պէյնինտէ իմզալանմըչ, վէ պու սըրատա Մալիյէ նազըրը [սապըգ] Մահմուտ Ճէլալէտտին բաշա հազրէթլէրի իլէ Սօսիէթէ Օթօման տը Շանժ է տը Վալէօր պանգասը միւտիրի Մ. Էօսթաչ Էվէնտրի հազըր պուլունմըշլար տըր։ Էվվէլճէ եազտըղըմըզ վէճհիլէ, իսթիգրազը մէզքիւրըն նըսֆը Սօսիէթէ Օթօման տը Շանժ է տը Վալէօր պանգասը իլէ Գրէտի Ժէնէրալ Օթօման վէ Պանգ տը Քօնսթանթինօբլ թարաֆընտան իթա օլընըփ, նըսֆը աքէրի տախի Պանգը Օսմանիտէն թէսվիյէ խըլընաճագ տըր։ Իսթիգրազը մէզքիւրըն թահվիլաթը 64 իլէ բիացայա չըգարըլաճագ տըր։

Իչպու մուգավէլէնամէ' Պանգը Օսմանինին Լօնտրա վէ Բարիզ չուպէլէրինտէն իսթիզան օլընմաղ շարթը իլէ իմզա խըլընմըշ օլուպ, Պանգը Ալի' 48 սաաթ իչին մէզքիւր մուգավէլէնամէ իլէ պաղլը օլաճագ տըր։ Պինաէնալէյհ Մ. Տըվօ ճէնապլէրի' էվվէլքի կիւն էօյլէտէն սօնրա մէզքիւր իսթիգրազըն սօն շարթլարընը Պանգամըն Լօնտրա վէ Բարիզ չուպէլէրինէ թէլէկրաֆլա թէպլիղ իթմիչ, մուգավէլէնամէի գաթիյի իմզալամագ իչին մէզունիյէթ թալէպ իթմիչ տիր։

Իսթիգրազըն մէգտարը սահիհի 1,340,000 Ինկիլիզ, եանի 1,474,000 Օսմանլը լիրասը օլուպ, պունըն սէնէվի 100տէ 5 ֆաիզի վէ 100տէ 2 րէսիւլմալի (–ամօրթիզման) պուլունաճագ վէ պինաէնալէյհ ֆաիզ վէ րէսիւլմալ իչին սէնէվի 93,800 Ինկիլիզ, եանի 103,180 Օսմանլը լիրասընա լիւզում օլաճագ տըր։ Իչպու մէպլաղա մուգապիլ հիւքիւմէթը Սէնիյէ' պալըգ վէ իրէք ֆազլը վարիտաթը իլէ, եէնի պուլ վարիտաթընը, վէ ալ թէզքէրէսի վէ թէմէսքի ֆիըսլախի րուսումաթընա հասըլաթընը իրաէ իթմիշ տիր։

Իչպու վարիտաթըն եէքիւնի սէնէվի 107800 լիրա թախմին օլընմըշ իսէ տէ, պու թախմինէ եանըլըշ օլմագ իհթիմալինէ մէպնի հիւքիւմէթը Սէնիյէ' ֆազլա օլարագ Աչրին վիլայէթի աչար հասըլաթընտան թագսիլ օլընմագ իւզրէ 10000 լիրալըգ հէվալէ տախի իթա խոտէքէ տիր։ Պու սուրէթլէ Տույունը Ումումիյէ խազինէսի եէտինտէ 103,180 լիրայի Օսմանի ֆաիզ վէ րէսիւլմալ թէէտիյաթը իլէ մէսարիֆը թահսիլիյէնին թէէվիյէսի իչին 117,800 լիրայի Օսմանի պուլունաճագ տըր։

Պանգը Օսմանի իսթիգրազըն սէնէվի ֆաիզ վէ րէսիւլմալընի թէէտին իթմէք իչին պալատէ զիքր ու թաատատ օլընան վարիտաթըն ատէմը քիֆայէթի թագտիրինտէ կէօմիւք վարիտաթընտան պիր մըգտար մէպլաղ թախսիսինի տախի հիւքիւմէթը Սէնիյէ թալէպ էյլէմիշ տիր։ Պանգը մէզքիւրըն էֆքեարընճա, իսթիգրազը մէզքիւր պաշլըճա Բարիզ վէ Լօնտրատա իմզա օլընաճագ օլուպ, մէզքիւր բայթախթլարտա իսէ թէրք օլընան վարիտաթըն գըյմէթը հազիրլիյէսի բէք կիւճ անլաշըլաճագ տըր տըր։ Հալ պու քի Մալիյէ իչլէրինտէն հիչ անլամայանլար տախի կէօմիւքիւ վարիտաթընըն սաղլամ օլտուղընը պիլիրլէր։ Սէրմայէ սահիպլէրի ֆաիզ վէ րէսիւլմալ իչին կէօմրիւկէն թէէմինաթըն խայըրլը օլտուղընա ճուզի պիր չիւպհէ իթմիչլէրինտէ, իսթիգրազ թահվիլաթը բէք տաու ֆիյաթլա բիացայա չըգար։

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ իչպու միւլահազայը գապուլ վէ թաստիգ իթմէքլէ պէրապէր, կէօմրիւք վարիտաթընտան պիր մըգտար թախսիսաթ եէրինէ պալատէ զիքր օլունան աշար հասըլաթը իւզէրինէ հէվալէլէր իթմասընը թէքլիֆ իթմիշ տիր։ Պանգը Օսմանի' իսէ իչպու թախսիսաթը, իսթիգրազը խըլմա իւրէքէ օլունմաք իչին մըգտարը քիֆայէթի կէօմրիւք վարիտաթընտան, էնգազըն քըլ մաաէնինին սէնէվի Թազրիպա 14000 լիրայա պալիղ օլան վարիտաթընըն Տույունը Ումումիյէ իտարէսինէ թէրքինի թէքլիֆ իթմիչ վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ տախի պու թէքլիֆը գապուլ էյլէմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Պէրլին 8 օգոստ.

Նօրտտայչէ Ալկէմայնէ Ցայթունկ ղազէթասընըն պէյանընա կէօրէ, բրէնս Պիսմարք' Բէթէրպուրկ միւլագաթընըն նէթիճէսինտէն բէք խօշնուտ օլմուշ, վէ միւհամաթը սուլհ' պիր միւտտէթ իչին թէէմին օլընմուշ տըր։

Լօնտրա 9 օգոստ.

Րէիսը վիւքէլա լօրտ Սալիզպուրի' պու կէճէ չէհր էմինի լօրտըն զիաֆէթինտէ իրատ իթտիկի նութգընտա, Էվրօպա հիւքիւմէթլէրինին մէյլի սուլհճույանէսինի իպզար ու թաստիգ իթմիշ տիր։

Րէիսը միւշարէլէյհ' Մըսըրտան տախի պահս իտէրէք, օրատա ահվալին ըսլահ օլտուղընը, վէ Ինկիլթէրանըն' միւնասիպ վագըթտա օրատան Եէյտան Թախլիյէ իթմէք նիյէթինտէ պուլունտուղընը պէյան իթմիշ տիր։

Պուլկարիսթանա կէլինճէ, լօրտ Սալիզպուրի' տէվլէթլէրին վէ համթա Ռուսիանըն պիլէ Պուլկարլարը քէնտի հալլէրինէ պրագըրմա իսթէտիքլէրի կիպի ինթիխապը թարիգ իթմէլէրինէ միւսաատէ խոտէճէքլէրինէ պէյանը իւմիտ էյլէմիշ տիր։

Լօնտրա 9 օգոստ.

Ինկիլթէրա Պանգասը' ըսգօնթօյունըն ֆիյաթընը 100տէ 3է գարարլաշտըրմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Մէմուրիյէթը ֆէվգէլատէ իլէ Ալէմանիատա պուլունան Թէշրիֆաթի ումումիյէ Նազըրը Մունիր բաշա հազրէթլէրինին' Կօպլէնց միւվասէլէթ, վէ թարաֆը հազրէթը Բատիշահիտէն իմբէրաթօրիչա Ակուսթայա ըսլամը մախսուսը թէպլիղ էյլէտիքտէն սօնրա, տօղրու Տէրսաատէթէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիչ, վէ պու ազամէ Վիէննայա միւվասէլէթ խոտէճէկի խուսուսի խապէրլէրթէն տիր։

Միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին Ալէմանիա իմբէրաթօրը թարաֆընտան էկլը Ռուժ նիշանընըն պիրինճի գօտոնը վէ մայէթինտէքի մէմուրինէ միւխթէլիֆ րութպէլէրտէն նիշանլար իթա օլընմըշ տըր։

—Մէճլիսը խասը վիւքէլա' էվվէլքի կիւնքի իճթիմայընտա Անատօլու շըմէնտիֆէրլէրինին ինշաը հազգընտա Մ. Լրվէլ, Մ. Ֆօյա վէ Մ. Գայեար թարաֆլարընտան այրը այրը թագտիմ իտիլմիչ օլան լայիհալարը նազարը թէտգիգտէն կէչիրիպ, օլ պապտա պիր մազպաթա գալէմէ ալընմըշ իսէ տէ, վագըթ կէչմիչ օլտուղընտան վէ Սատրազամ հազրէթլէրի տախի Պապը Ալիտէն միւֆարէգաթ խոտէճէյինտէն, մազքիւր մազպաթանըն իմզալանմասը կէլէճէք բազար կիւնքի իճթիմայա գալմըշ տըր։

—Կէչէն սալը աղշամը Իրան սէֆիրի Մօհսին Խան հազրէթլէրի թարաֆընտան Սիթենիա սէֆարէթխանէսինտէ Ֆրանսա սէֆիրի գօնթ տը Մօնթէպէլլօյա իքրամէն 26 քիչիլիք պիր զիաֆէթ քէչիտէ խըլընմըշ, պունտա գօնթ միւշարէլէյհ վէ զէվճէսինտէն մաատա, Իթալիա սէֆիրի վէ զէվճէսի, գօնտ տը Մօնթէպէլլօնըն պիրատէրի վէ անըն քէրիմէսի, Ռուսիա սէֆարէթի միւսթէշարը Մ. Օնու վէ զէվճէսի վէ պազը սէֆարէթ մէրքէզլիլէրի հազըր պուլունմուշլար տըր։

Զիաֆէթտէն սօնրա պիր սուարէ վէրիլիփ, պունտա էքսէր սէֆէրա վէ Թարաբիա միւթէմէքիանը հազըր պուլունմուչ, վէ սէֆարէթխանէ վէ պաղչէսի ֆանուսլար իլէ թէնվիր գըլընմըշ տըր։

Սուարէ էննասընտա ախիրէն Բարիզտէն ավտէթ իթմիչ օլան Մատամ Տօզմ. Այվազեան միւթէհասսըս նաղմէլէր թէղաննի իթմիչ, վէ Մ. Լօմպարտի տախի բիանօ իլէ մուհամիլէյհայա րէֆագաթ էյլէմիշ տիր։

—Իրան Շահը Նասրէտտին Շահ հազրէթլէրի Տէրսաատէթ Իրան սէֆիրի Մօհսին Խան հազրէթլէրինին պունտա սէնէլէրտէն պէրու տէվլէթը մէթպուասինէ սէպգաթ իտէն խըտէմաթընա միւքեաֆաթէն պուզէրրէ սէֆիրի միւշարէլէյհէ հէտիյէ օլարագ 30000 ֆրգ. աղչէ վէ միւհէմմէլաթ իլէ միւզէյյէն իքի չէլէնկ վէ պիր գալթ էլպիսէ ֆախիրէ իրսալ էյլէմիչ տիր։ Իչպու հէտիյէլէր կէլէն բազար էրթէսի կիւնիւ չէհրիմիզէ մուվասէլէթ իթմիչ տիր։

—Խազինէի Խասսա Շահանէ նէզարէթի մուհասէպէ գալէմի միւտիրի միւավինի Նէշիմ էֆէնտիյէ Ճարօն իմբէրաթօրը թարաֆընտան Թօլուր Շէմս նիշանընըն Դէօրդիւնճի րութպէսի իթա գըլընմըշ տըր։

—Մէարիֆ նէզարէթի' Մէքթէպը հուգուգ մէզունլարընտան պիր գաչ էֆէնտիյի իքմալի թահսիլ իչին Պէրլինէ իզամ իթմէյէ գարար վէրմիչ վէ գարարը մէզքիւր խաքիբայի Շահանէյէ արզ օլունմըշ տըր։

—Եավէրան վէ սըլահշօրանը հազրէթ Շէհրիյարիտէն Պրինքէլ սէֆարէթ Սէնիյէսի ալմաչէ միւլհաքը Շէրիֆ պէյէ պու տէֆա Իթալիա տէվլէթի թարաֆընտան Սէն Մօրիս է Լազար նիշանընըն Յինճի րութպէսի իթա գըլընմըշ տըր։

Պու կիւնքի Թէվճիհաթ ճէտվէլինտէ կէօրիւլտիւկի վէճհիլէ, Մալիյէ նէզարէթի ճէլիլէսինտէն Մահմուտ Ճէլալէտտին բաշա հազրէթլէրինին մուգտէմ ինֆիսալինէ մէպնի նէզարէթը միւշարէլէյհա վէքեալէթի Խազինէի Խասսա Շահանէ նազըրը Գազազեան Եագօբ բաշա հազրէթլէրինէ իհալէ պույուրըլմըշ օլմաղլա, միւշարէլէյհ Եագօբ բաշա հազրէթլէրինին իչպու նասպ ու թայինի' մէմնունիյէթը ումումիյէյի մուճիպ պիր մասուէ օլտուղը տէքեար տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տէր Գարապէտեանց վէ Սալմաթօմրուգ Միացեալ Թաղլարընըն իւչ մէքթէպլէրի թէվզիի միւքեաֆաթ րէսմի' Հաֆթախմեանց մէքթէպինտէ իճրա օլընըփ, մէքթէպը մէզքիւր պու միւնասէպէթլէ Օսմանլը պայրագլարը վէ տէֆնէ տալլարը իլէ տօնատըլմըշ տըր։

Զիյնէթը մէզքիւրէտէ Նաճառեան Գէր. Տ. Ֆիլիբբօս Սըրպազան իլէ Բախրիգ վէքիլի Իւթիւճեան Գէր. Տ. Գէօրգ Ծ. վարտապէտ վէ տիկէր պազը րէճալին, վէ հալքըն էքսէր գօմիւսէրի հազըր էմ. վէ էրքէք վէ գըզ պիր խայլի էհալի հազըր պուլունտուգլարը հալտէ, «Տէր Կեցո» տուվասը իլէ զինէթ քիւչատ օլընըփ, միւթէաագըպէն մէքթէպ միւտիրը էֆէնտի Ղազարոսեան Քրիստոսատուր էֆ. իրատ նութգա իպթիտար իլէ, մէքթէպինը մէզքիւրէնին աճլյանէ ումումիյէսինի իրատ իթմիչ, վէ մէզքիւր մէքթէպին միւտիրիյէթինի իւչիւնճիւ տէֆա սէրէօզէ իթտիկինի վէ պու սօն տէֆասընտա պիւճտէնին տահա տար օլտուղընը վէ յարըն տահա զիյատէ սար հասըլէ կէլտիկինի պէյան իթմիչ, վէ Գարակէօզյուլին Ռոսկեանց Նախակրթարանընտա 70 էրքէք, Սալմաթօմրուգըն Հաֆթախմեանց Նախակրթարանընտա քըզա 70 գըզ, վէ եինէ մահալլէի մէզքիւրէնին Թագէոսեան վէ Բարթողիմէոսեան Ընտելարանընտա գըզ վէ էրքէք 75 չակիրտան մէվճուտ օլտուղընը, վէ պու մէքթէպլէրին 6 մուալլիմ վէ 2 մուալլիմէ իլէ իտարէ օլընտուղընը վէ մահիյէ մէսարիֆը ումումիյէսի 2200 ղըրուշա պալիղ օլուպ, պունըն ճիւզի պիր գըսմը չօճուգլարըն այլըգլարընտան վէ գըսմը աքէր իսէ Գարաքէօզիւք քիլիսէսի սանտըղընտան թէսվիյէ օլունտուղընը պէյան իթմիչ, վէ Թագ. Խորհուրդըն' քիլիսէի մէզքիւր սանտըղընըն միւգայէտէսինտա բաղմէն թէսվիի միւքեաֆաթ իչին մասարի վէ մահալլէ մուավէնէթի ախիրիյ իթմէքլիկինի զիքր իլէ, մումաիլէյհ Խորհուրդըն հիւսնիւ հիմմէթինի մէտհ ու սէնա էյլէմիչ, պատէհու սէնէվի իմթիհանլարըն նէթայիճի հազրընտա խուլասա վէճհլէ իթաը մալումաթ իւրէրէք, միւխթէլիֆ սէվիյէլէրտէն կէլէն միւմէյյիզլէր (քննիչ) վէ խուսուսա մէքթէպի իպը մէզքիւրէ միւտիրիյէթինէ պիր շէրէֆ վէ թալէպէյէ թէշվիգ օլմագ իւզրէ իմթիհանա կէլմիչ օլան Կրօն. Ժողով ազաարընտան իւչ րէճալինէ պէյանը թէշէքքիւր իթմիչ, վէ խիթամը մէզգալէտէ, Զամը մէարիֆփէրվէրը հազրէթը Բատիշահի իչին տուվալար իթմիչ տիր։

Պունը միւթէաագըպէն գըզ վէ էրքէք չակիրտան' զամը հազրէթը Բատիշահի չէրէֆինէ թանզիմ օլընմըչ նազմէյի թէրէննիւմ խոտէքէ թէվզիի միւքեաֆաթա պաշլանմըշ, վէ պունըն արա եէրլէրինտէ էրմէնիճէ, Թիւրքճէ վէ Ֆրանսըզճա նութգլար վէ մէգալէլէր վէ նազմէլէր օգունմըշ տըր։

Իչպու նութգ վէ մէգալէլէր միյանընտա Գ. Արշաւիր Ռուբինեան, Գ. Մանուէլ Յովհաննէսեան, Գ. Յովհաննէս Գրիգորեան նամ չակիրտանըն էրմէնիճէ նութգլարը, 6–7 եաչընտա Յակոբ Արտաշէս նամ չօճուղըն «մայրենի լեզու, մայրենի բարբառ» սէրլէվհալը մուհավէրէսի, Օրիորդ Բերսաբէ Մաթէոսեան իլէ Գ. Յովհաննէս Գէորգեանըն Ֆրանսըզճա նութգլարը, Բաթրիգխանէ գաբուքէհեասը Գասպարեան Յարութիւն էֆէնտի մախտումու Գ. Տիրան Յարութիւնեան իլէ Գ. Հրանտ Յովսէփեանըն Թիւրքճէ մէգալէլէրի, Օրիորդ Տերեզա Անտոնեան, Նէվրիգ Ռուբինեան, Երուանդուհի Գաբրիէլեան վէ Շահիկ Մաթէոսեանըն միւխթէլիֆ վէ ֆաիտէլի պէլիղանէ նութգլարը չայանը զիքր ու թաճսին օլուպ, հուզզար թարաֆընտան էլքըշլամալարլա ալգըշլանմըշլար տըր։

Էն պիրինճի սըրըֆտան քըրգըն օգույանլարա գատար պիրճիւմլէ չակիրտան միւքեաֆաթա նաիլ օլմուշլար տըր։

Պիլճիւմլէ մուալլիմին վէ մէմուրինը մէքթէպ վէ պախուսուս Մուալլիմէ Տիկին Մարիանէ Տէօքմէճեան իլէ կառավարչուհի վէ էլ հիւնէրի մուալլիմէսի Տիկին Սրբուհի Բէլտէճեան' պէտլալարը ճիւզի մաաշլարա բաղմէն ֆէտագեարանէ վագ օլան խըտմէթ վէ հիւսնի հիմմէթլէրինտէն տօլայը թէշէքքիւրաթը ալիճէնապանէ նաիլ օլմուշլար տըր։

Պիրինճի տէրէճէտէ միւքեաֆաթա նաիլ օլանլար պէր վէճհը աթի տիր։

Էրքէք չակիրտան
Երուանդ Մելքոնեան,
Տրդատ Յարութիւնեան,
Երուանդ Ռուբինեան,
Յովհաննէս Գէորգեան,
Տրդատ Գասպարեան,
Երուանդ Միսաքեան,
Հրանտ Յովսէփեան.

Գըզ չակիրտան
Բերսաբէ Մաթէոսեան,
Հայկուհի Ստեփանեան,
Բերսաբէ Քրիսեան,
Տիգրանուհի Ամպարճեան.

Թէվզիի միւքեաֆաթ մուամէլէսինին խիթամընտա, Բախրիգ վէքիլի Իւթիւճեան Գէր. Տ. Գէօրգ Ծ. վարտապէտ' Ս. Երուսաղէմ Պաթրիգի Ամեն. Տ. Յարութիւն Սըրպազան իլէ Տեղապահ Գէր. Տ. Սիմէոն Սըրպազան հազրէթլէրի թարաֆընտան մէքթէպլէրին զինէթի թէչրիֆ իթմիչ օլմաղլա, մէվճուտ միւնասիպ պիր նութգ իրատ իւրէրէք, զինէթի խիթամ վէրմիչ տիր։

———

Խառն Ժողով' Թօզաթ առաջնորդը Այվազեան Գէր. Տ. Սահակ Ծ. վարդապէտին տիկէր պիր մէմուրիյէթէ նասպընա գարար վէրմիշ տիր։

———

Պէյօղլունտա վագը Վէնէտիք Մըխիթարեան մէքթէպինին թէվզիի միւքեաֆաթ րէսմի հէր նէ գատար տիւն իճրա օլունմասը մուգարէր իտի իսէ տէ, զինէթին եանա իքինճիտէնտա հավա պուլանըք վէ միւթէմատիյէն պիր ֆասըլա եաղմուր եաղմագտա պուլունտուղունտան, վէ զինէթ մահալլի իսէ պիր մէքթէպին մէտրէսէ պաղչէսի իթթիխազ օլընմըշ օլմագ իչին, զինէթը մէզքիւրէ մէքթէպին տահա պիր իլա օլունմասը կէլէճէք չարշէնպէ կիւնիւնէ թէախիր օլունմըշ տըր։

ԱԶԴ

Թաղիս բնակիչներէն Մեծ. Երեւանց էֆէնտի Բաբաղեան եկեղեցւոյս նուիրած է Ս. Աստուածածնի մի գեղեցկանկար պատկեր, զոր բուն որոշման կրօնական Ժողովոյ Ազգային կեդր. Վարչութեան մեր քարոզիչ Հայրն պիտի օծէ յառաջիկայ կիւրակէ յուլիս 31 ի տօնի Վարդավառի։

Մնամք յարգանօք
ի Դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ
Վ. Ատենադպիր Ատենապետ
Ն. Կ. Ա… Գ. Մ. Ա…
27 յուլիս 1888
Կէտիք—Բաշա

ՍՕՆ ԲՕՍԹԱ.

ՄԱՍՈՒԱ ՄԷՍԷԼԷՍԻ

Իթալիա բէխը վիւքէլասը վէ խարիճիյէ նազըրը Մ. Գրիսբի՝ Մասուա մէսէլէսի հագգընտա խազըրըը նօթալարտա, մէվգիի մէզքիւրըն իշղալ օլընտըղընը աչըգտան աչըգա պէյան ու իյար իտէրէք, Ֆրանսանըն Թալէպինէ, Թանըն գավլինճէ հագիգաթը հալտէ Թարգիյէ վէրմիշ օլուպ, Վիէննա գապինէթօսը տախի՝ Իթալիա բէխը վիւքէլասընըն մէմուլ իթտիկի վէճհլէ Մասուա հագգընտա Իթալիա հիւքիւմէթի Թարաֆընտան քէնտուլյէ իյար օլընան հալ ու աճվալի Թաստիգ վէ գապուլ իթմէյէ միւսարէաթ իթմիշ տիր.

Ինկիլթէրանըն Լօրտլար մէճլիսի իսէ՝ կէչէն ճումաա կիւնիւ Մասուա իշղալինին Թարիխ վէնէթայիճը տէբլօմաթիգըյէսինի Թանձիը միւզաքէրէյէ ալմագլա մուամէլէի տիւվէլիյէճէ նէզաքէթսիզլիքտէ պուլունմագ վէ Իթալիանըն ինֆիալ ու իգպիրարընը մուճիպ օլմագ զաննընտա պուլընմամըշ տըր. Մէճլիսը մէզքիւր ազասընտան օլուպ, 1867 սէնէսինտէ Հապէշիսթան գըալը Թէօտորոս ալէյհինէ աէվգ օլընան Ինկիլիզ օրտուսընըն պաշ գօմանտանը օլտըղընը էյլէթթէ ունուլմամըշ օլան լօրտ Նաբիր տը Մակտալա՝ Իթալիա իլէ Հապէշիսթան արասընտա Ինկիլթէրանըն Թէվասսութը միւմքին կէօրիւնիւպ կէօրիւնմէտիկինի սիւվալ իթմիշ օլմաղլա, Ինկիլթէրա բէխը վիւքէլասը վէ խարիճիյէ նազըրը լօրտ Սալիզպէրի՝ պու ֆըրսաթտան պիլիսթիֆատէ պէյանը էֆքեարա միւսարէաթ իթմիշ, վէ էվվէլ պէ էվվէլ Ինկիլթէրանըն հալի պիր ազ գարըշըգ վէ միւշքիլ օլտըղընը պէյանտէն սօնըրա, ժէնէրալ Կօրտօն բաշանըն Խարթումտա կէօնտէրիլտիկի սըրատա, Ինկիլիզլի ամիրալ Հիւէթին Հապէշ գրալը Եօհաննէս իլէ ագտ իթտիկի մուգավէլէնամէյի խատ ու Թիգքեար էյլէմիշ տիր. Մուգավէլէնամէի մէզքիւրըն պիրինճի պէնտինտէ, Ինկիլթէրանըն Թանձիը հըմայէսինտէ պուլընուվէ էնթասնըն վէ հաթթա էսլիհա վէ միւհիմմաթը հարպիյէնին տախի Մասուատան սէրպէսթճէ միւրուրը մասարրահ պուլընմագտա տըր. Լօրտ Սալիզպէրի տէյօր քի, օ վագըթտան պէրու էճնէպի պիր հալ վագը օլմըշ օլուպ, Իթալիա՝ Ինկիլթէրանըն «ըիզա վէ մուվաֆագաթըյլա տէյիլ, իլյա մալիմաթ վէ խապէրի օլարագ» Մասուայը էխտը զապթ ու Թէսարրուֆընա ալմըշ տըր.

Նուխթէը մէզքիւրտէ Լօրտ Սալիզպէրի՝ «սէրպէսթճէ միւրուր» տաբիրինտէն նէ՞ անլամագ լազըմ կէլտիկինի, աճապա «հէր նէվի Թաղիլիգ վէ մանիտէն արի վէ միւպէրրա՞ մը» եօգսա ատէթա «հէր րուսումտան մուաՖ մը» տիմէք իսթէտիկինի էրէյինէ պիր մէհարէթը մուտազգիգանէ իլէ քէնտի քէնտիյէ սիւվալ իթտիգտէն սօնըրա, էն վասի մանա ճիհէթինի իլթիզամ իթմիշ իսէ տէ, պունտա տա տէրհալ իլավէի մէգալ իտէրէք, Իթալիա իլէ Հապէշ արասընտա պիր հարպ հալի հասըլ օլտըղընը վէ պու հալտէն էվվէլքի Թէահհիւտաթըն պագը գալմաղը չիւպհէլի իտուկինի պէյան իթմիշ տիր.

Լօրտ Սալիզպէրի՝ Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին՝ քէնտի միւտախէլէսինէ մուխասէմէթըն ճօնիւնի ալամամըշ իսէ պիլէ, հիչ օլմազսա ազըր պիր միւնազաայը մէն իթմիշ օլտըղընը, վէ միւնազաալի մէզքիւրէնին գաթիէն ճօնիւ ալընապիլէճէկինի էլան իւմիտ իթտիկինի պէյան ու Թէքիտ իթմիշ, վէ Ինկիլիզ հիւքիւմէթինին Թէվասսութը պիր քէրրէ պօշա չըգմըշ օլտըղընտան, չիմտի արթըգ պիր տահա Իթալիա իւզէրինէ իճրաի Թազյիգաթ իթմէյի ֆիքրինտէն պիլէ կէչէրէմէյէ օլտըղընը, վէ լաքին միւնասիպ ֆըրսաթ տիւշտիւքճէ սուլհըն իատէսինէ վէ Իթալիա իլէ Հապէշիսթանըն մուհաֆազաի հուգուգընա չալըշաճաղընը պէյան իտէրէք, մէգալէսինէ խիթամ վէրմիշ տիր.

Ազաի մէճլիստէն լօրտ Կրանվիլ՝ լօրտ Սալիզպէրինին իշպու պէյանաթընը Թաղսին իթմիշ վէ պու վագաա պէօյլէճէ գափանմըշ տըր.

———

Մասուա հաթիսէսի հագգընտա Լօնտրատան օգուտոս 3 Թարիխլիյէ Աժանս հավասա պէր վէճհը աթի խապըրմըշ տըր.

«Րօմատաֆրանսըզ սէֆարէթի մուլահաթկիւզարը Մ. Ժէրարըն տուն Մ. Գրիսբի իլէ վուգու պուլան միւլագաթընտա, Մասուա իշլէրինէ տաիր հիչ պիր սուրէթը Թէավիյէ գարարլաշմամըշ օլտըղընտան, Ֆրանսա խարիճիյէ նազըրը Մ. Կօպլէ՝ պու պապտէ հազըրլատըղը նօթայը տէվլէթլէրէ իրսալ իթմիշ տիր.

«Մասուատա Իթալիանլըլըն մուամէլաթը սաքէրիյէ իճրաասընա պաշլատըգլարը Թարիխ 1885 փէտր. 5է գատար պալիղ օլուպ, օ զէման Իթալիա խարիճիյէ նազըրը Մ. Մանչինի՝ հիւքիւմէթը մէթպուէսինին Գըրմըզը տէնիզ սէվահիլինտէ նօգթայի մէզքիւրէ իւզէրինտէ Իթալիան Թէպաասըընըն էմլաք ու էմվալինի հըմայէ վէ մուհաֆազասընտան պաշգա պիր մագսատի օլմատըղընը, վէ իթթիխազ օլընաճագ Թէտապիրը սէպէպիլէ հուգուգը հիւքմրանի մէսէլէսի հագգընտա չիմտիտէն հիչ պիր հիւքմ վէրիլմէյէ օլտըղընը պէյան իթմիշ տիր.

«Օն կիւն սօնըրա, փետր. 26տա Պէրլին գօնֆէրանսը աքթնամէսի իւմթէ կէլիպ, իշպու մուգավէլէի տիպլօմաթիգըյէնին իմզալանմասընտան սօնըրա Իթալիանլար՝ անտէ միւսէքքրահ օլտըղը վէճհլէ, սուրէթը գաթիյէտէ մաճալը մէզքիւրը էխտը զապթ ու Թէսարրուֆլարընա ալտըգլարընը իլան իթմիշլէր տիր.

«Տաճատը վար տըր. 1885 սէնէսինին նիճայէթինէ տէկին, խանի օ այ, Մըսըր պայրաղը՝ Իթալիան պայրաղընըն խանը պաշընտա Թէմէվվիւճ իթմէքտէ պուլունմըշ տըր. Օ զէման Մըսըր ասաքիրի կէրի չէքիլիպ, Մըսըր տախի՝ Արապիսթան սէվահիլի իւզէրինտէ մուհաֆըզըղ իտէն ասաքիրը Օսմանլըինին Գըրմըզը տէնիզի կէչիպ Մասուայա կիթմէք պահանէսինտէ գուրթուլմասը իչին Գապը Ալիյէ վէքիալէթէն արզըի մէզքիւրէ իւզէրինտէ իճրա իթտիկի բօլիս մուամէլաթընըն իճրաասընտան ալըթըգ ֆարիղ օլմըշ տըր.

«Մամաֆիհի 1887տէ Իթալիա՝ Մասուա բիչկէաճընտա ապլօգա ուսուլինի իճրա իթտիկի էսնատէ խէնէ պէյանաթը սապըգասընը Թէքրար իլէ, մուալլագ օլան հուգուգը հիւքմրանի մէսէլէսի հագգընտա Թէպիրը մէզքիւր սէպէպիլէ չիմտիտէն հիւքմ վէրմէք լազըմ կէլմէտիկինի հէնուզ պէյան իթմէքտէ պուլունմըշ տըր. Պու հալլէրէ նազարէն հիչ չիւպհէ եօգ տըր քի, հիչ օլմազսա չու սօն կիւնլէրէ գատար ու Ճուտը աթիգա՝ Մասուատա մէրի իւլ իճրա պուլունմըշ տըր.

«Ֆրանսա գապինէթօսընըն ճէվապէն խազըրըը նօթա՝ ալագատար գապինէթօլարա Թէպլիղ օլընաճաղը մէվգիի ինթիլիզարէ վազ օլընաճաղը մէմուլ տըր.»

———

Տէյլի Նիւզ՝ն նէշրիյաթընա բաղլէն Աժանս Սթէֆանինին պէյանընա կէօրէ, Իթալիա հիւքիւմէթի՝ Մասուանըն իշղալինէ տաիր Թիւրքիատան հէնուզ հիչ պիր բրօթէսթօնամէ ալըշ իթմէմիշ տիր.

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Րօմատան խապըրըղընա կէօրէ, Իթալիա խարիճիյէ նէզարէթի՝ պու քէրրէ Ասիա վէ Աֆրիգատաքի Գաթօլիք միսիօնէր հէյէթլէրինէ պիր Թաճրիրաթը ուսումիյէ իրսալ իտէրէք, Իթալիա հիւքիւմէթինին՝ ախթէնի գէյրի միլլէթէ թապի Թիւրքի չէրաիթ մուճիպինճէ քէնտիլէրինէ իանէի նագտիյէ իթասընտա տէվամ իտէճէկինի էյլան իթմիշ տիր.

Տէօյլէ քի, 1.—Միսիօնէր հէյէթլէրինին մէքթէպլէրի՝ գրալ Ումպէրթօնըն Թանձիը հըմայէսինէ վազ օլընմալը. 2.—Պու մէքթէպլէրի Իթալյան մէքթէպլէրինին բրօկրամ վէ տէրս քիթապլարընը գապուլ վէ իսթիմալ իթմէլի. վէ 3.—Մէքթէպ մէզքիւրէ՝ Իթալիա հիւքիւմէթինին մէարիֆը ումումիյէսի միւֆէթթիշլէրինին հագգը նէզարէթինի գապուլ էյլէմէլիտիրլէր.

———

Պէթէրպուրկտան Տէյլի Նիւզէ կէլէն պիր Թէլկրաֆա կէօրէ, պաշ գը ազմակը Պալթիգ տէնիզինին գարայը պիր տէնիզ ատտ օլընմաղընա գարար վէրիլմէք իւզրէ Պէրլին, Սթօգօլմ վէ Գոբէնհակ գապինէթօլարը արասընտա միւզաքէրաթ իճրա օլընտըղը՝ Պէթէրպուրկտա րիվայէթ օլընըյօր.

———

Իթալիանըն Թիւ-տ-ն կազէթասընտա օգունտըղընա կէօրէ, իմբէրաթօր Կիյօմըն Րօմայա զիյարէթինի մէն իթմէք իչին Վատիկան Թարաֆընտան Թէճրիւպէլէր իճրա օլընտըղընա տաիր շայիաթ իտէն հավատիսին ասլը օլմայըպ, պիլաքիս Ալէմանիա պաշ վէքիլի բրէնս Պիզմարգ՝ 1884 սէնէսինտէ Րօմայա վուգու պուլան վէլիահտ բրէնս Ֆրէտէրիգին սէյահաթը կիպի պու տէֆա իմբէրաթօր Կիյօմըն սէյահաթը տախի Բաբայա խօշ կէօրիւնիւպ կէօրիւնմէյէճէկինի Վատիկանա սիւվալ իթմիշ օլմաղլա, Վատիկան՝ Վիէննատաքի Բաբա էլչիսի Մօնսէնեօր Կալիմպէրթի վասըթասըյլա մէզքիւր սիւվալէ ճէվապ իթա իտէրէք, Վատիկանըն 1872 Թարիխլի նօթասընը խատ ու Թիգքեար իթմիշ տիր. Իշպու նօթա՝ էճնէպի հիւքմտարան վէ բրէնսլէրինին Րօմայա վուգուը սէյահաթլարընա տաիր Բաբա էլչիլէրինէ վէրիլէն Թալիմաթը հավի օլուպ, պու Թալիմաթ մուճիպինճէ, Բաբա՝ Վատիկանա կիթմէտէն էվվէլ Իթալիա գրալընա կիտիպ արզը խուլուս իտէն վէ Գուիրինալ սէրայընտա իգամէթ էյլէյէն Գաթօլիք հիւքիւմտարան վէ բրէնսլէրինի գապուլ իթմէյէճէք, վէ լաքին Գաթօլիք օլմայան հիւքիւմտարան վէ խա բրէնսլէրին սըրֆ նէզաքէթէն իպարէթ օլան զիյարէթլէրինի բէտտա էյլէմէյէճէք տիր.

Մէզքիւր կազէթանըն մէվուգէն ալտըղը մալումաթա կէօրէ, էկէր սօնբահատան պիր Թաասուպ վուգու պուլմազ իսէ, իմբէրաթօր Կիյօմ հօկտեմպեր 18տէ Րօմայա միւվասալաթ իտէճէք տիր.

Ֆանֆ-լ-լա-ն պէյանընա կէօրէ, Ալէմանիա իմբէրաթօրը Րօմատա 5 եախօտ 6 կիւն տուրուպ, Գուիրինալ սէրայընըն Լա Բալլացցինա քէօշքինտէ պէյթութէթ իտէճէք տիր. Միւշարէլէյհ իմբէրաթօրա իգրամէն պիրի սէրայը գըրալիտէ վէ տիկէրի Ալէմանիա սէֆարէթխանէսինտէ օլարագ իքի զիյաֆէթ քէշիտէ օլընաճագ, վէ պէլէտիյէ թարաֆընտան պիր միւսամէրէ վէ սաիր շէնլիքլէր Թէրթիպ էյլէնէճէք տիր.

———

Պէրլին ճէզա մահքէմէսի՝ միւթէվէֆֆա իմբէրաթօր Ֆրիտէրիգ Կիյօմ վէ իմբէրաթօրը լահըգ Ֆրէտէրիգ Կիյօմ իլէ բրէնս Պիզմարգ ալէյհինտէ հագարէթամիզ վարագալար նէշր ու Թէվզի իթմիշ օլան սօսիալիսթ Քիլինիս նամ քիմսէ իլէ 6 նէֆէր հէմ Թէօհմէթլէրինի մուհաքէմէ ճէզալարա չարբըմըշ տըր.

———

Հօլանտանըն բայթախթը օլան Լա Հէյտէ մուգիմ Սըրպիսթան գօնսօլ-գօ մէմուրը՝ կէչէն բաղար էրթէսի կիւնիւ չէհրը մէզքիւրտէ իգամէթի գարարլաշտըրըլմըշ օլան Սըրպիսթան գրալիչասը Նաթալիէնին նէզտինէ կիտիպ, զէվճի գրալ Միլանըն պօշամա Թալէպինի հավի Թազգիմ իթմիշ օլտըղը իտարէտամէնին պիր սուրէթինի միւշարէլէյհայա Թէպլիղ իթմիշ տիր.

———

Բարիզտէ 10000 գատար Թօբրագ վէ սաիրէ ամէլէսի՝ Թաթիլը էշղալ իթմիշ օլուպ, բօլիս իլէ պունլար պէյնինտէ պազը միւսատէմէլէր վուգու պուլմուշ տըր.

Բարիզտէն չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, Ամիէն նամ մահալտէ տօգումա ամէլէլէրի տախի Թաթիլը էշղալ իտիպ, պիր ֆապրիգայը աթէշէ վէրէրէք խաղմիշլար տըր. Ասաքիր ամէլէ իւզէրինէ սիլահլա հիւճիւմ մէճպուր օլմուշ վէ սաամիշ ու ինթիզամ իատէ օլընմըշ տըր.

———

Բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկ՝ ախիրէն Բարիզտէ 2 կիւն գալըպ, Կրանտ օթէլտէ խաֆիյէն իգամէթ իթտիկի պիր տաիրէտէ իգամէթ իթմիշ վէ բօլիթիգա իշթիգալաթընտան արի վէ պէրի օլարագ 2 կիւն Բարիզ էօմրինէ տալմըշ օլմասընտան տօլայը բէք մէմնուն կէօրիւնմիշ տիր. Լաքին Կ-լ-ն-ըն գավլինճէ, միւշարէլէյհ՝ Ալէմանիա իմբէրաթօրը լահըգընըն հէմշիրէսի բրէնսէս Վիգթօրիա իլէ ագտը իզտիվաճը հագգընտա բրէնս Պիզմարգըն խաֆի բարօրթօսընըն ախիրէն նէշր օլընմասը սայէսինտէ Բարիզտէ կիւնիւն գահրէմանը ատտ օլունմըշ տըր. Կազէթայի մէզքիւրըն գավլինճէ, բրէնս Ալէքսանտր տը Պաթէնպէրկ Ինկիլթէրատա էն կիւզէլ վա րիսէլէրինտէն բրէնսէս Մարի տը Թէք իլէ գարիպէն նիշանլանաճագ իմիշ.

Բրէնսը միւշարէլէյհ կէչէն սալը կիւնիւ Պուգրեշէ միւվասալաթ իթմիշ, վէ գօնթ տը Հարթէնաու նամը իլէ սէյահաթ էյլէմէքտէ իմիշ.

ԻՁԱՏԷՆԻ

ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Պունտան պէօյլէ 1888 յուլիս 16-տան իթիպարէն հէր կիւն էրլօն իքի այ այօնէլէրէ կազէթամըզ իլէ պէրապէր տէօրթ սահիֆէ րօման եախօտ սաիր միւֆիտ պիր էսէր վէրիլէճէք օլտուղընտան, պու էսէրի գարար մուճիպինճէ, «ՇԷՅԹԱՆԸՆ ԱԼԷԹԻ» նամ րօմանը այօնէլէրէ կէօնտէրմէկէ պաշլամըշըզ տըր.

«ՇԷՅԹԱՆԸՆ ԱԼԷԹԻ» Ֆրանսանըն էն մէշհուր հիքեայէնիւվիսլէրինտէն Ֆրանսուա Կօպէյէնին էսէրի օլուպ, կէրէք իմթիխապ, կէրէք Ֆրանսըզճատան Թիւրքճէյէ նագլ խուսուսլարընտա մէհարէթը ֆէվգէլատէսի կազէթամըզտա նէշր օլընան սաիր մուլթէսատիֆէյէ միւսավի օլան Անտօն Ալիգ էֆէնտի Թարաֆընտան Թէրճէմէսինէ հիմմէթ պույուրըլմագ տատըր.

Իշ պույլէ, պէթը պույլէ վէ պիր սէնէլիք պօնէլէր՝ պու գարարըլմըշտան միւթէֆավիթ իսթիֆատէ իտէճէքլէր, վէ էվվէլինտէն պօնէմիզ օլմայըպ իլք տէֆա օլարագ պօնէ խաղըլանըլար տախի տէրտիսթը թապ օլան րօմանը իլք ճիւզընտէն իթիպարէն ալըզ իտէճէքլէր տիր.

Կազէթանըն իչինտէ Թէֆրիգա մագամընտա նէշր օլունմագտա օլան րօման եախօտ տիկէր միւֆիտ պիր հիքեայէ տայմա տէվամ իտէճէք տիր.

ՃԱՊՕՆԻԱ ՕՐՏՈՒՍԸ

Մալիւմ օլտըղը իւզրէ չիմտիքի Ճապօն իմբէրաթօրը՝ Թանձըը իտարէսինտէ պուլընան մէմալիքէ Եվրօբա վէ Ամէրիգա Թէրագգիյաթը իլմիյէ վէ ֆէննիյէսինի տախիլ էյլէյէպիլմէք իչին իտարէ չիւպէլէրինին հէր պիրինէ Ֆրանսա, Ալէմանիա, Ինկիլթէրա վէ Ամէրիգատան ճէլպ իթտիրտիկի միւթէֆէննին վէ միւգթէտիր զէվաթըն Թայինինտէ ասլա Թէրէտտիւտ կէօսթէրմէմիշ տիր. Հաթթա պու սայէտէ Ֆրանսըզլար Ճապօն օրտուսընը, Ալէմանլար ուսուլը Թէտրիսինի վէ Ինկիլիզլէր տախի ումուրը պահրիյէսինի քեամիլէն Թէնզիմ էյլէտիրլէր կիպի, Ամէրիգատան ճէլպ իթտիկի զէվաթը միւթէֆէննիրէ տախի ումուրը մալիյէյի բիւլիւն իսլահ էյլէյիպ, մէմլէքէթին էլլէր ճիհէթլէրինի Եվրօբանըն պիլէ նաղըրը ղըպթէսինի ճէլպ իտէպիլէճէք սուրէթտէ չէմէնտիֆէրլէր, բօսթա վէ թէլէկրաֆ կիպի վէսաիթը լազըմէ մասասա, էլէքթրիգ ֆէնէրլէրի, հավա կազլարը վէ թէլէֆօնլար իլէ Թէզյին էյլէմիշլէր տիր.

Ֆրանըզլարըն Թէհզիպ էյլէտիկլէրի Թանզիմ իթտիկլէրի Ճապօն օրտուսընտա սուլհ վագթընտա 33000 նէֆէր իլէ 2400 խայվան վէ զապըթան մէվճուտ օլուպ, 4000 գատար իմբէրաթօր մախսուս խասսա ասաքիրի պուլունմագտա տըր. Ֆագաթ էսնաի հարպտա կէրէք նէֆէրաթ վէ կէրէք զապըթանըն միգտարը մէզքիւր միգտարըն Թէգրիպէն Թէզյիտ օլընապիլիր.

1884 սէնէսինտէ Ճապօնիա ասաքիրը մէվճուտէսինին օրթա հիսապլա միգտարը 36970 քիշիյէ պալիղ օլուպ, պունլար միյանընտա 330 գատար զապիթ, վէ 1248 քիշի տէ օրտունըն ումուրը սըհհիյէսինտէ իսթիխտամ օլունմագտա իտիլէր.

Ասաքիրը մէվճուտէնին տիւրլէր գըսըմլարը տախի Թաֆսիլատ օլունմագ լազըմ կէլիրսէ, տէնիլէպիլիր քի, 27,595 բիատէ, 2437 Թօբճու, 1309 ժանտարմա, 1122 միւհէնտիս, 447

---

(270)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻՊԻ

ՄՈՒԷԼԼԻՖԻ

ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

Ժանն՝ խասթախանէյէ ավտէթ իթտիքտէ, կիւզէլ պիր ույգու ույույարագ, օ կիւնքի եօրկունլըղընը էյիճէ ալմըշ իտի.

Տօգթօր Վէրնիէ՝ Թէճրիպէսինին հիւսնիւ նէթայիճինէ հագիգաթէն բէք զիյատէ մէմնուն օլմագտա իտի.

Ֆապրիս տախի սէվինճլի կէօրիւնիւպ, պիր տէրէճէյէ գատար տա սահիհէն մէմնուն վէ մէսրուր իտի. Մէրգում տէլիգանլը՝ քէնտի սըգընտը վէ էնտիշէլէրինին տէֆ օլուպ կիտտիճէկի կիւն Թէգարրուպ իթմէքտէ օլտըղընը մաալմէմնունիյէ միւշահէտէ իթմէքտէ իտի.

Ֆապրիս՝ Մատմազէլ Պալթիլտա իլէ իքի տէֆա խարախալընըզ Մըլէօնէ սէյահաթ իթմէսիյլէ զաթէն Բավլանըն իւզէրինէ պիր Թէէսիրը ազիմ բէյտա իթմիշ իտի.

Մէրգում տէլիգանլը՝ կէնճ գըզըն գալպինի կիթտիքճէ տահա զիյատէ ճէլպ իթմէքտէ իտի. Էկէր իգտիտարտան էվվէլ Մատմազէլ Պալթիլտի քէնտի հայաթընա պաղլամագ վէ անը քէնտիյէ զէվճէ իթմէք զտէն էվվէլ բէնչէի գահրը ալթընտա ալըպ գուրթարան իթմէք իգթիզա իտէր իսէ, հիչ պիր ճիտտի միւշքիլաթա օղրամայաճաղընտա չիւպհէսի եօգ իտի.

Իմտի քէնտի զաննընճա հէր շէյ ալէյա կիթմէքտէ իտի.

Ժօրժ՝ Բավլայը Խամէնին օտասընտա պրագըպ Ֆապրիսի պաղչէյէ կէօթիւրտի.

Ֆապրիս.—Պանա սէօյլէյէճէք խուսուսի պիր չէյինի՞զ մի վար, սէվկիւլիւմ տօգթօր.

Ժօրժ.—Էվվէթ.

Ֆապրիս.—Նէ՞ տիր քի . . .

Ժօրժ.—Մատմազէլ Խամէնի բէտէրինին էօլիւմ խապէրինէ հազըրլամագ իչին պիր Թէճրիպէ իճրա իթտիմ . . .

Ֆապրիս.—Պու խապէրը բիւրքէտէրին տայը գըզըմ իւզէրինէ հասըլ իտէճէկի Թէէսիրի հաֆիֆլէթմէյէ մուվաֆֆագ օլտընը՞զ մը . . .

Ժօրժ.—Խայր . . . տէտիկիմ Թէճրիպէնին նէթիճէսի էնկէանէսի օլարագ մէրգումէ՝ հէնուզ պէքլէմէք լազըմ կէլտիկինէ Թէմամիյլա գանի օլտու . . .

Ֆապրիս.—Էհ էօյլէ իսէ, տօգթօր, պիզ տէ պէքլէրիզ . . .

Մէրգումուն՝ պէօյլէճէ աղաճլարըն ալթընտա կէնիշ վէ կէօլկէլի աղաճ եօլլարը պօյնտա կէզինիրէք պու սէօզլէրի Թէաթի իթմէքտէ իտիլէր.

Ֆապրիս՝ պիրտէն պիրէ տուրուպ էթրաֆընա կէօզ կէօզտիրէրէք.—Ալիմ Ալլահ պու նէ՛ ալէմ էէր տիր պուրասը . . . Պէն պու պաղչէյի էօյլէ պիր կէօրիւպ Թէսամէթինի ֆարգ իթմէմիշ իտիմ . . . չօգ պէօյլէ չէյ տիր . . . միւքէմմէլ պիր . . .

Ժօրժ՝ մէճնունէն.—Էօյլէ տիր . . . պաղ խասթախանէյի վէ Թէճհիզաթընըզ . . . Թըրը էյիճէ պիլմէզսինիզ, տէյի՞լ մի.

Ֆապրիս.—Խա՛յր . . . տուն սապահ էսնաի զիյարէթ վէ մուայէնէնիզտէ սիզ պէնի կէօրտիւն իսէ, օ տըր, օնտան պաշգա կէօրմէմիշիմ . . .

Ժօրժ.—Շիմտի էյիճէ կէօզտէն կէչիրմէք իսթէ՞րմիսինիզ.

Ֆապրիս.—Բէք զիյատէ արզու իտէրիմ.

Ֆապրիս՝ պու ճէվապը վէրմիշ օլտըղը էօյլէ պիր ֆիքրտէ պուլունմըշ տըր քի, օ-գույանլարըմըզ չօգ սիւրմէյիպ քէչֆ ու ֆարգ իտէճէքլէր տիր.

Ժօրժ՝ տէլիգանլըյը մէճնունլէրի տաիրէսինէ կէօթիւրէրէք վէ քէմալը նէզաքէթլէ էն ճիւզի Թէֆէրիւաթըյլէ պիլէ խըզաճ ու Թարիֆ իտէրէք ալտը պէրաբէրինտէ կէզտիրտի.

Ֆապրիս՝ տօգթօր գատար պիլտիկի հալտէ.—Պու ճէսիմ տաիրէլէրին արգա սըն հանկի՞ սօգագա հաքիմ տիր.

Ժօրժ.—Մօնմօրանսի պուլվարը պօյընտա պիր եօլա հաքիմ տիր . . . չիմտի կէօսթէրիրիմ սիզէ . . .

Մէրգումլար պէօյլէճէ գօնուշարագ ասըլ պաղչէյէ վասըլ օլմուշլար իտի.

Ժօրժ՝ Ֆապրիսի զիքր օլընան եօլըն տուվարընտա աչըլմըշ օլան քիւչիւք պիր գափուլա կէօթիւրտի, վէ անախթար տէսթէսինին իչինտէն պիր անախթար այըրըպ մէզքիւր գափույու աչտը.

Պանքէրին եէկէնի՝ տօգթօրըն հէր հարէքէթինի տիգգաթլա կէօզլէմէքտէ օլուպ, տօգթօրըն գուլլանտըղը անախթարը կէօրիւնճէ աչըքեար պիր մէմնունիյէթլէ կիւլիւմսէտի վէ պունըն ալթընտան–«Բիլտի քէյֆէթիրմէմիշլէր»–տէտի։

Ժօրժ.—Կէչինիզ . . . պու եօլ պաղչէնին էթրաֆընը չէվիրմիշ օլուպ, պու սայէտէ պաղչէ Թէմամիյլա միւնֆէրիտ պիր հալտէ պուլունմագտա տըր . . . Պու Թարաֆտան կէլինիզ . . . սիզի Մօնմօրանսի պուլվարընա կէօթիւրէճէյիմ.

Ֆապրիս՝ կիւլէրէք.—Պու տար վէ գարանլըգ եօլտա իննանըն գալպինէ պիր մաղլուպիյէթ չէօքէր.

Ժօրժ՝ քէնտիսի տախի կիւլէրէք.—Պէն տէ էյլէնմէք, տէֆի ղամ իթմէք իչին քիմսէյի տէվէմ քի կէլ չու եօլտա կէզին . . .

Պու իքի տէլիգանլըլար մէզքիւր եօլտա պիր գաչ ատըմ իլէրլէտիլէր.

Ժօրժ՝ օգույանլարըմըզա մալիւմ օլան իքի պինա կէօսթէրէրէք.—Իշթէ ամէլիյաթ տաիրէսի իլէ չամաշըրխանէ . . . իշթէ Մօնմօրանսի պուլվարընա հաքիմ օլան գափու . . . Աչա՞յըմ մը . . .

Ֆապրիս.—Սիզ պիլիրսինիզ . . .

Տօգթօր Ժօրժ Վէրնիէ՝ անախթար տէսթէսինի չըգարտը վէ պիր վագթ Ֆրանց Րիթնէրին անախթար տէսթէսինտէն Խամէնին չալտըղը քիւչիւք վէ պազը պաշը ութիգ իւչ չէլ անախթարը այըրըպ քիլիտէ սօգտու.

Ժօրժ՝ մէզքիւր տար գափույը աչմագ իւզրէ օլուն, Ֆապրիս՝ կէօզլէրինի մէզքիւր գափունըն իւսթ Թարաֆընա տօղրու գալտըրմագտա իտի.

Ֆապրիս օրասըը տուվարըն իչինէ մըխլանմըշ կէօրիւնիւր կէօրիւնմէզ պիր չէլիք սաբ կէօրիւպ, գափու աչըլըրքէն գափունըն եօգարըսը մէզքիւր չէլիք տօգանտըրգատա պու չէլիք՝ խայ կիպի էյիլմէքտէ իտի . . .

Ֆապրիս՝ քէնտի քէնտիյէ.—Օ տէմիր Թէլ հէնուզ տուրո՞յօր մը իմիշ . . . պունը անլայաճաղըմ . . .

Ժօրժ.—Իշթէ Մօնմօրանսի պուլվարը վէ էթրաֆ տէմիր եօլը . . .—Խասթախանէտէ էօլիւմ վուգու պուլտուղտա, ճէնազէ Թապութլարը պուրատան տըշարը չըգարըլըր . . .

(Տէվ-ի)

սիւվարի, 323 խասթախանէ վէ տէվաիըը աւքէրիյէ խասթէխսի վէ սաիրէ վար տըր։

20 եաշընտա պալիղ օլան էրքէքլէր՝ գուրայա տախիլ օլապիլիրլէր։ Խըտմէթը աւքէրիյէ՝ 1873 սէնէսինտէն պէրու չախսի վէ մէճպուրի օլմուշ իսէ տէ, պու պապտէ պազը կէօնա իսթիսնաիյէթլէրէ թէսատիւֆ խուլունիւր տէ կէօրիւլմիշ տիր։ Խըտմէթը աւքէրիյէյէ տախիլ օլանլար՝ էվվէլա 3 սէնէ գատար օրտուտա իսթիխտամ խուլունտուքտէն սօնրա 3 սէնէ տէ իհթիյաթ պէօլիւքլէրինտէ պուլընըշըր։ Պունըը միւթէագըպ 4 սէնէ տահա մէմալիքին միւթէլիֆ ճիհէթլէրինտէ աւքէրլիք էյլէյէրէք պու վէճհիլէ վազիֆէլէրի միւտտէթինի իքմալ իթմիշ օլըրլար։

Պունտան պաշգա մուհարէպէ հէնկեամընտա 30 եաշընտան 40 եաշընա գատար հէր էլի սիլահ թութանլարը խըտմէթը աւքէրիյէյէ իտխալ իթմէյէ հիւքիւմէթին հագգը վար տըր։

Ասաքիրին ճիւմլէսի՝ եաղ մէվսիմինտէ պէյազ քէթէնտէն վէ գըշըն տախի գօյու մավի չուհատան մամուլ բանթալօն վէ չաքէթ լապիս օլուրլարը կիպի, պաշլարընա տախի Բուսլարըն շաբգասը կիպի պիր շաբգա կիյէրլէր։ Պունտան պաշգա կէրէք թօպլէթլէրի վէ կէրէք լէվազիմը խուսուսիյէլէրի՝ քեամիլէն Ֆրանսա օրտուսունունքի կիպի տիր։

Օրտուտա իսթիխտամ օլունան թիւֆէնգլէր՝ քէնտիլէրինին իճատքէրտէսի օլան պիր նէվ իինէլի թիւֆէնգլէր տիր։ Ասաքիրը մուհաֆըզա՝ գայէթ աղ օլուպ, հիւքիւմէթին մէրքէզը իտարէսի պուլընան հօնտօ շաարընտա մախսուս կիպի պիր չէյ տիր։

Ճաբօն չէհրլէրինտէ ասարը աթիգայա վէ էպնիյէի պիլէյէ տաիր բէք չօգ թէզըինաթա թէսատիւֆ խուլունմազ տըր։ Ճաբօնիալըլար՝ Ֆրանսատա ճարի օլան ուսուլը գավանտը հըֆզը իւլ սըհհէյի գապուլ իտուպ, պու ուսուլին կէօսթէրտիկի սուրէթտէ հարէքէթ իթմէքտէ իսէլէր տէ, էլէվէմ Ֆրանսա վէ Եվրօբանըն մէմալիքը սաիրէսինտէ հալէ օլընամամըշ պազը մէսաիլը սըհհիյէի սաիրէյի ասլա գապուլ իթմէյիպ, ևնէ քէնտի էսքի ատէթլէրի իւզրէ հարէքէթ իթմէկի հէր հալտէ թէճվիզ իթմէքտէ տիրլէր։

Ճաբօն օրտուսընտա հըֆզ իւլ սըհհէ գավաիտինէ օլ տ'րէճէ րիայէթ իտիլմէքտէ տիր քի, Եվրօբա օրտուլարը պիլէ ասաքիրին թէսմիյիլիքնէ պու տէրէճէտէ էսէր տըքգաթ կէօստէրիլմէտիքլէրինի իթիրաֆ իթմէքտէ տիրլէր։ Ճաբօն օրտուլարըն պու պապտաքի տէրէճէյի միւքէմմէլիյէթլէրի՝ հիչ պիր հիւքիւմէթինքինէ գըյաս գապուլ իթմէզ։ Պիր նէֆէր խըտմէթը աւքէրիյէյէ տախիլ օլուր օլմազ, էկէր օգումագ պիլմէյօր իսէ օգուլուգ եազմըըրտըրտան սօնրա վէ էկէր պիլիյօր իսէ իւք խըտմէթը աւքէրիյէյէ կիրտիկինտէ էլինէ «հըֆզ իւլ սըհհէի աւքէրիյէ» նամընտա պիր ուֆագ քիթապ վէրիլէրէք պիւթիւն միւտտէթը աւքէրիյէսինտէ թէսատիւֆ իտէճէյի հէր տիւրլիւ ահվալէ գարշը նէ եօլտա հարէքէթ իտէճէյի թէտրիս վէ թէֆհիմ օլընըր քի, պու եօլտա թէրպիյէ կէօրէն պիր նէֆէրին քէնտի վիւճուտունըն սըհհէթինէ պիր տէրէճէ տահա դիգգաթ էհէմմիյէթ վէրէճէյի աշիքեար տըր։

Եէյէճէք խուսուսընտա Ճաբօնիա աւքէրլէրի պիր ճիհէթլէ Անատօլու աւքէրէ պէնզէյըլէր։ Հէր պիրինէ եէվմիյէ 1091 կրամ բրինճ վիրիլիր ... սաիր եէյէճէքլէրինի թէ-... իչիւն սախի նէֆէրաթա 29 սանթիմ վէ գապըլթանա 40 սանթիմ վէրիլմէքտէ տիր։

Իսթէ Ճաբօնիա տէվլէթի ումուր բօլիթիգիյէ վէ միլքիյէսինի կիւնտէն կիւնէ թանզիմ ու թէնսիգ էյլէտիկի սըրատա, պիլխասսա գարա վէ տէնիզ աւքէրլէրինի տախի մէմալիքը միւթէմէտտինէտէն ճէլպ էյլէտիկի էրպապը իգթիտարըն սայ ու ղայրէթլէրի սայէսինտէ ֆէննը աւքէրի նօթախ նազարընտան ֆէվգ էլատէ իլէրի կէօթիւրիւպ, ճիհէթը միւքէմմէլիյէթտէ Եվրօբա վէ Ամէրիգա օրտուլարընտան աշաղը՝ գալամայաճագ տէրէճէյի պուլըրըմըշ տըր։

ԽԻՋԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Խմբագիր Տէր,

Ներփակեալ հաշուեկշիռն ամփոփումն է այն հաշուեկշռոց զորս Խրիմեան Ուսումն. Ընկերութեան շըրջանաւարտ գործադիր Ժողովք հետըզհետէ մատուցած են Ընկերութեան Հիմնադիր Ժողովոյն և որք քննիչ մասնախումբերու ձեռամբ յատկապէս քննուած և վաւերացած են։

Այս հաշուեկշռոց մեծ մասն ոչ միայն Ազգ. Պատրիարքարանի կողմէ վաւերացած այլ և պարբերաբար հրատարակուած են թէ առանձին և թէ յազգային լրագիրս. Իսկ մէկ փոքր մասն, այն է, Գեր. Իզմիրլեան Մատթէոս Սրբազանի ատենապետութեամբ կազմեալ քննիչ յանձնախմբին կողմէ քննեալ 83 ի հաշուեկշիռն, ընդ որում և յաջորդ տարիներու հաշուեկշիռներն Ժողովոյ քննութիւնը կրելէ և վաւերանալէ յետոյ մատուցուած են առ Ազգ. Պատրիարքարան ի հաստատութիւն։

Արդ, Հիմնադիր Ժողովս Ընկերութեան մետասանամեայ գործառնութեանց մէկ ամփոփ հաշուեկշիռն հրատարակութեան տալով, կը փափաքի ծանօթութիւն մը տալ ազնիւ ազգայնոց թէ Ընկերութիւնս հակառակ ամեն դժուարութեանց, ջանացած է իւր նպատակն անթերի գործադրել մինչեւ ցայսօր անվրդով յարատեւելով իւր համեստ շրջանակի մէջ. ուստի ինչպէս ցարդ, այսուհետեւ ևս արժանի է քաջալերութեան, ի գլուխ հանելու համար իւր առաջադրեալ նպատակն, որ է քրդախօս գաւառաց մէջ տարրական դաստիարակութիւն մը ծաւալել, որչափ որ կը ներեն իւր ելմտական միջոցները։

Մնամք յարգանօք
Ի դիմաց Խրիմ. Ուսումն. Ընկ. եան Հիմնադիր Ժողովոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Ե. Տէօլէքեան Տոքթ. Վարդանեան
21 յուլիս 1888 ի Կ. Պոլիս

*
* *

ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ
ԽՐԻՄԵԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Սկսեալ 1877 մարտ 1է—1888 մայիս 31
Ն. Օ. 108 ամսուան

ՄՈՒՏՔ

Բաժնեգին	
Ընկերներէ հաւաքեալ բաժնեգինք	51369. 25
Նուէր	
Նուիրատուներէ	10172
Գանձանակէ	6036. 50
Ջանազաններէ	9841
Գաւառներէ	1548
Գիրքերէ	2891. 25
Ջանազան ձեռնարկք	
Թատրոնական ներկայացումներէ	27428. 75
Վիճակահանութիւններէ	3809. 50
Գրեանց բաժանորդագիններէ	5859. 50
Ջանազան ձեռնարկներու ապառիկներէ գանձեալ	1048. 25
Փոխառութիւն	
Գործ. Ժողովոյ անդամներէ փոխառութիւն	1110
Տոկոս	
Ընկերութեանս դրամադըլխէն վճարեալ տոկոս	1405. 25
Գոյք	
Երեսփոխանաց կողմանէ նըւիրեալ երկաթուղեաց արժեթղթի մը արժէք	164
Կարասեաց արդի արժէքը	324
Պատրաստ Նուիրատուն	59455
Ձեռագիր և տպագիր դասագրեանք	5918
Մի գեօին ի Խակեւ 500 կանգուն	500
Ջանազան դրամք	
Երեք քաղաքներէ նուիրատուին փոխարէնը	5500
Հաւաքիչներէ՝ բաժանորդագնոց փոխարէնը	3200
Գործակալէ	650
Շամլեան էֆէնտիյէ	605
Կարճեան դաւառէ	172
Ազգ. Պատրիարքարանէ (ի հաշիւ Կարճեանի)	4320
	203327. 25

ԵԼՔ

Վարժական ծախք	
Դրասենեկի	6655. 25
Դրագրի	9208. 25
Գործակալի	18058. 50
Դպրոցական ծախք	
Դասատուաց	40837. 75
Դպրոցական պիտոյից և գրեանց	8833. 75
Լրագրաց բաժանորդագինք	1010
Վարչական և դպրոցական ծախք	
Թղթատար և հեռագիր	3534. 25
Կնիքներու փորագրութեան տումարաց և զանազան հակերու փոխադրութեան	7443. 50
Բաժնետոմսից, նուիրատումսից, տեղեկագրոց և աշխարհագրութեան տպագրութեան	7800. 50
Փոխառութեան թերհաշիւ վճարեալ	667. 75
Այլ և այլ ծախք	
Թատերական ներկայացմանց	10054
Զորս դասագրոց ձեռագրոց	4318
Գրքի բաժանորդագրութեան և ներկայացմանց ամթիւ հաւաքչաց	1839
Դրամական գին	780. 75
Պահանջք չունեցողաց	
Փոխառութենէ Մնացեալ	442. 75
Դասատուաց	5030
Տ. Վ. Մարգարեանի	323
Դրասենեկի վարձք	2500
Վերջ 31 մայիսի	
Արժէք նուիրեալ պատրաստ գրեանց	1378
Արժէք գոյից	66361
Պահանջք զանազաններէ	6251. 25
	203327. 25

Սոյն հաշուեկշիռն բաղդատելով Նախորդ վաւերացեալ հաշուեկշռոց և տումարաց հետ իւր ճշտութեանը կըստորագրեմ։

Համարակալ Նորընտիր
Գործ. Ժողովոյ
Սահակ Գալֆեան

ԼԷԹԱՅԻՖ

Ջօրպա հէրիֆին պիրի՝ սաաթընը թամիր իչիւն պիր սաաթճըյա կէօթիւրմիւչ։ Սաաթճը պունըն էօթէսինէ պէրիսինէ պագտըգտան սօնրա, «պու օլուր, պու սաաթ բէք զիյատէ էօրսէլէնմիշ, սէն պանա գըյմէթինին իքի միսլի բարա վէրմէլիսին քի թամիր իտէյիմ» տէմիշ։ Հէրիֆ տէ մուվաֆագաթ իթմիշ։ Տիւքքեանտան չըգտըգը սըրատա ինսաֆը պիր ատամ արգասընտան կէլիպ, «եա՜հու, սաաթճը սէնի ալտաթմըշ. հիչ պիր թամիր իչիւն պէօյլէ իքի գաթը իւճրէթ վէրիլի՞ր մի» տիյէ հէրիֆի այմագ իսթէտիկինտէ, հէրիֆ տէմիշ քի «պէն պու սաաթը հէրիֆին պիրինտէն գափասընա իքի եումրուգ վուրարագ ալմըշըմ. սաաթճըյա տա տէօրթ եումրուգ վուրտըղըմ կիպի, իքի գաթ իւճրէթ վէրմիշ օլուրըմ» տէմիշ։

*
* *

Պիր զաթ՝ ահպապընտան պիրինէ ուշագը իլէ 6 աթէշ թավուգ ինտա իթմիշ վէ պունա տաիր պիր տէ թէզքէրէ իրսալ էյլէմիշ։ Ուշագ՝ ահմագ պիրի օլմասըյա, հէր նասըլսա եօլտա թավուգլարըն պիրինի գաչըրմըշ։ Էֆէնտի թէզքէրէյի ուշաղըն էօնինտէ օգումաղա պաշլայըպ տա թամամ 6 աթէշ թավուգ ինտա օլընտըղը ֆգրասընա կէլինճէ, ուշագ սէվինճէ տէլալէթ իտէր պիր սէտա իլէ պաղըրարագ, «հա՛յ Ալլահ սէնտէն րազը օլսուն, գաչըրտըղըմ թավուգը թէզքէրէնին իչինտէ պուլտուգ» տէմիշ։

*
* *

50 եաշընը միւթէճավիզ պիր գատըն՝ խասթալանըպ պիր թապիպ ճէլպ իթմիշ։ Թապիպ մէզգուրէյի մուայէնէ իլէ հիչ պիր չէյի օլմատըղընը վէ գատընըն պազը թավր ու սէօզլէրինտէն աչըգ մէչրպ պիր չէյ օլտըղընը անլայարագ, գատընըն օրատա հազըր պուլընան օղլունա լաթիֆէ թարզընտա «վալիտէնիզին խասթալըղը սինլէշըրմէ, պունըն իլաճը քէնտիսինի գօճայա վէրմէք տիր» տէմիշ։ Զօճուգ՝ «ամա էֆէնտիմ, հիչ 55 եաշընտա պիր գօճա գարը գօճայա վէրիլի՞ր մի» տէմիշ իսէ, գօճա գարը հիտտէթլէնէրէք «սուս, ճահիլ, սէն հէքիմտէն էյի՞ մի պիլիրսին» տիյէ օղլընը թէքտիր իթմիշ։

*
* *

Ղայէթ ֆագիր իւլ հալ պիր ատամըն գարըսը՝ պիր կիւն գօմշուսընըն ազըրապասընտան պիրի վէֆաթ իթմէքտէ...

լէ օնա թօպլէյէ կիտէճէկինի պէյան իլէ գօճասընտան իզն իսթէտիկինտէ, հէրիֆ՝ «բէք էյի ամմա չօճուգլար աճ, էքմէկինի բիշիրտի՞ն տէ մի կիտէյօրսըն» տէմիշ։ Գատըն «նէմի՞զ վար քի բիշիրէյիմ» ... րէյիմ, ամթօլարըն իչինտէ թաղ թագըր» ճէվապընը վէրինճէ, գօճասը «էօյլէ իսէ, սէն գօճուն իլէ թաաղլէյէ կիտէճէկինտէ հէվէ օթուր տա խալղ սանա թաաղլէյէ կէլսին» տէմիշ տիր։

ՌԷՍՄԻ
ՆԻԶԱՄՆԱՄԷ

Մէրիյէթը աճքեամընա պիլիսթիգան իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Խիլաֆէթբէնահի չէրէֆսուտուր պույուրուլմուշ օլան տէվաիրը աւքէրիյէտէ միւսթախտէմ մէմուրինին վէ քէթէպէի միւլքիյէ թէզգիյէ Նիզամնամէսի սուրէթի տիր։

(955 Նումերօլու Նիզամնամէնին տէվամը)

10 մատտէ. — Պիրինճի մէրթէպէտէն մամուլ օլան եանի թէստիք իլէ քէսպը սըհհէթ վէ եա իքթիտար իւմտէթ (օթուրմըշ) վէ մէճնուն վէ իքի կէօզիւ ամա (ալիլ) վէ եա պունա մաասիլ իլէթլէրէ մալիւլ օլուպ տա ճիսմէն սանաթինին իճրասընա միւհթաճ օլտուզլարը թըպպէն թէպեյյիւն իթթիքտէն սօնրա, խըտմէթլէրի նէ գատար օլուր իսէ օլսուն, սօն մէմուրիյէթինէ մախսուս մաաշըն նըսֆը իլէ թէգաիւտ իտիլիր, վէ իկինճի մէրթէպէտէն պաշգա իլէթէ եանի ճիսմէն սանաթինէ իճրասընա մանի օլմայըշ սագ վէ պու մաասիլլար վէ ... մաաշ ... լերինտէն ... նէ գատար օլուրսա եէօզտէ ...

Ֆօրսէթի մինճիւ ... եազիլի. (Ի ...)

11 մատտէ. — Իկինճի գարարնամէ մուճիպինճէ, թէգաիւտ օլունանլար թէգաիւտ խըտմէթէ կիրմէսի ճայիզ օլմազ։ Շույէ պիր միւթէգաիտ միւճէրրէտ տէվլէթճէ կէօրիւլէն լիւզում իւզէրինէ թէգրար մաաշ թախսիսիյլէ խըտմէթէ տէվլէթէ ալընըր իսէ, միւտտէթը խըտմէթիւ թէգաիւտ մաաշը քէսիլիր, վէ օ խըտմէթտէն ինֆիքեաքընտան սօնրա, միւտտէթը ախիրէի խըտմէթի ... թէքաուտ միւթէլէ...

12 մատտէ. — Միւսթախտէմը թէգաիտ օլունլարըն իճրաի թէգաիւտ էնքեր մուվաֆագաթ իլէ մաաշընըն գաթընտան, վէ տէյիլ իսէ ... թէգաիւտ ... ... 3 այ սօնրա վէ իքմալը մուամէլէթ իչիւն թասյին օլունան պու 3 այ միւնդաճըլյէ օլմագըղըն մուամէլէթը խիթամ պուլմալարըն թարիխը իրատէսինին իթիպարէն մաաշլարը վէրիլիր, վէ թարիխը խիթամ հագգընտագի գարարտէնին սուէրը իճրայէսի չու վէճհէ տիր։ Էվվէլա, մուամէլէթըն 3 այ զարֆընտա իքմալինէ իթինա օլընաճագ-սաիլէն, թարիխը խիթամըն մէյտանը մէնսուպ օլտուղը նէզարէթէ վէ եա մէրճիինէ իթա իլէ գայտէ հէվալէսի թարիխինտէն իթիպար գըլընաճագսալիսէն, պիր մէմուր նիզամնամէ հիւքմինէ մէնսուպ պուլունտուղը նէզարէթէ վէ մէրճիինէ թարիխը խիթամընը մէրքէզէ միւքէլլէֆ օլտուղընտան, մէնսուպ օլտուղը նէզարէթէ վէ եա մէրճիինէ իրսալ իլէ օրաճա մուամէլէ պաշլանըլտըղը թարիխ՝ մէպտա թուլունաճագ. բոպիէն, մուհաքէմէ թահրիրաթընը վէրիլէճէք իխթիմանըն թարիխի միւթէմէտիր օլմայըպ, պէրաէթը զիմմէթի հագգընտա միւսթէթնիյէ թէպլիղ օլունան գարարը բէսմի թարիխի՝ մէպտա իթթիպար օլունաճագ տըր։

(Տէվամը վար)

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Մալիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինտէն Մահմուտ Ճէլալէտտին բաշա հազրէթլէրինին վուգու իսթիֆալինէ մէպնի նէզարէթը միւշարիլէյհա վէքեալէթի՝ Խազինէի Խասսաի Շահանէ նազըրը Գազազեան Յակոբ բաշա հազրէթլէրինէ իհալէ պույուրուլմուշ տըր։

Ճէմիյէթը րուսումիյէ ազալըղը՝ Մէհմէտ Ալի պէյէ,

Եանեա վիլայէթի տախիլինտէ Տէլվինէ գազասը գայմագամլըղը՝ Լանգազա գայմագամը Էօմէր պէյէ,

Սէլանիք վիլայէթի տախիլինտէ Լանգազա գազասը գայմագամլըղը՝ Տէլվինէ գայմագամը Սրտուր էֆէնտիյէ թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր։

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՌՈՒՄՈՒՄԻԹԷԻ ՕՍՄԱՆԻՑԷ
Խուսուսի իլան

Միւթէալլիգ վէ չէրէֆսուտուր պույուրուլան իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Բատիշահի իւզէրինէ կազեթայար իլէ ֆի 17 զիլգատէ սէնէ 305 վէ ֆի 14 թէմմուզ (յուլիս) սէնէ 304 թարիխինտէ նէշր իտիլէն տամկա գանունը ճէտիտի մուճիպինճէ, միւճէտտէտէն րէսմը տամկայա թապի օլան միւրուր վէ բասաբօրթ վէ սայթը պէրրի վէ պահրի թէզքէրէլէրի վէ ֆէրաղ վէ ինթիգալ զապթնա մէլէրի իլէ տէվաիրը րէսմիյէ մագպուզաթընա մախսուս օլարագ խութիմալ օլունաճագ բուլլար՝ խտարէի մախսուսէսի մարիֆէթիյլէ իմալ իթտիրիլմէքտէ օլտուղընտան, մէզքիւր բուլլարըն պիլիսթիմնազար լիւզումը մըգտարը հէր թարաֆա կէօնտէրիլիրէք արգասը ալընտըգտա, մէզքիւր զէյլտէ կէօսթէրիլէն վէ միւճէտտէտէ բուլլար խութիմալինէ տախի օլան մէվատը նիզամիյէնին հանկի թարիխտէն իթիպարէն մէվգի իճրայէ գօնուլաճաղը իլան գըլընաճաղընտան քէյֆիյէթ մալիւմ օլմագ իչիւն Մալիյէ նէզարէթը ճէլիլէսիյէ պիլմիւզաքէրէ վէրիլէն գարար իւզէրինէ Տույունը Ումումիյէի Օսմանիյէ վարիտաթը միւխասսասէ իտարէ մէճլիսի թարաֆընտան իլան օլընըր։

28 թէմմուզ 304

*
* *

ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՌՈՒՄՈՒՄԻԹԷԻ ՕՍՄԱՆԻՑԷ
Խուսուսի իլան

Սէլանիք Պանգասը նամը իլէ չէհրը մէզքիւրտէ թէշէքքիւլ իտէն պանգանըն 1,000,000 ֆրանգ սէրմայէ իւզէրինտէն մէվգի թէտավիւլէ չըգարըլըլը հիսսէ սէնէտամը իչիւն լազըմ կէլէն տամկա րէսմի՝ պու գէրրէ մէզքիւր պանգա թարաֆընտան թէէտիյէ վէ իկֆա կըլընմըշ օլմազլա, սէնէտաթը մէզքիւրէ համիլլէրինին պու Նիսպէթտէ օլարագ եէտլէրինտէ մէվճուտ պուլունաճագ օլան սէնէտլէրի՝ պունլարըն նումէրօլարընը չամիլ թանզիմ խտէճէքլէրի իլմ ու խապէրլէ իլէ ձէտվէլ իլէ ճաէն Գալաթատա Պալըգ բազարը խըբէյլէսինտէ Պալըգխանէ վէ Թուզ նէզարէթ տաիրէսինտէ վագը էվրագը սահիհէ ... իճրայէ ... իթտիրմէլէրի իլան օլընըր։

պէյլիյէ մէմուրլարընա իպլաղ վէ իթաէ իլէ մէճճանէն տամկալաթտըրմալարը իւզէրինտէ Տօլմա Պաղչէ Ումումիյէի Օսմանիյէ վարիտաթը միւխասսասէ իտարէ մէճլիսի թարաֆընտան իլան օլընըր։

26 թէմմուզ 304 5—2

ԻՏԱՐԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷՏԷՆ
Բիւրէկօ ուէթէ տէր

Իտարէի Մախսուսէնին մաւհը հալըրուզինին 27ինճի չարշէնպիհ աղշամը սաաթ 11տէ Գալաթընտա հարէքէթ խտէն Պէյքօզ վաբօրլարըն Պօղազ խարիճինտէ պիր ըրմօրքէօրլէ միւսատէմէ խտէրէք խասարտէտէ օլտըղընա, վէ նուֆուսճա տախի պազը թէլէֆաթ վուգու պուլտըղընա տաիր էֆվահը նասսա մուճիպը թէլաշ վէ էնտիշէ պիր թագըմ չայիաթ տէվէրան իթմիշ իսէ տէ, հագիգաթը մատտէ վաբօրը մէզքիւրըն կէճէլէյին սաաթ $1\frac{1}{2}$ սուլարընտա Պօղազ խարիճինտէ Թանաշ Մավրօ գաբթանըն սիւվար օլտըղը Խէրսօն նամ ըրմօրքէօր իլէ ճիւզիճէ միւսատէմէսինտէն իպարէթ օլուպ, քէյֆիյէթը միւսատէմէ տախի զիքր օլունան ըրմօրքէօրին էտէնքինտէ պիր թիւճճար սէֆինէսի օլտըղը հալտէ մէնը միւսատէմէ գանունընա թաթպիգէն էտէրիկէրի ալթընտա 2 ատէտ ֆէնէրի չէքմէյէրէք, թէք պիր ֆէներ չէքմէսինտէն վէ պու վէճհլէ քէնտիսինի մանօվրա իճրասընա մէճպուր գըլտըղը հալտէ, իճապընը իճրա իթմէմէսինտէն իլէրու կէլտիկի, վէ միւսատէմէի մէզքիւրէ էհէմմիյէթսիզ օլուպ պիր իքի սաաթ իչինտէ թամիր իտիլէպիլէճէք տէրէճէ ախաֆ օլտըղընտան, վաբօրըն պէյազ իշարէթի վէ էնտիշէ մուճիպ պիր միւթէլէֆաթ վուգու պուլմազ օլտըղը միւստէնիտէն միւսատէմէի մէզքիւրէտէն նաշի պիր կիւնա խասարթ վէ իճապընտա թէվէճճիւհ պույուրուլտըղը իշատէն սաաթ 7տէ սալիմէն էրէքլի իմանընա միւվասալէթ էյլէտիկի միւսթէգըլէն օլմազլա, իլան վէ թասհիհ քէյֆիյէթ իթմիշ գըլըն-տըր։

ՄԻԽԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Պէյօղլընտա Աղա ճամիինտէ պուլունան Բալէ տը Տիամանտ նամ սաաթճի մաղազասը՝ պու տէֆա մէզքիւր մաղազայը Տօգրու եօլտա Եունան գանչէլէրիասը իթթիսալինտէքի մաղազայա նագլ իթմիշ տիր։ Իշպու մաղազա՝ էօնիւմիւզտէքի բազար էրթէսի կիւնիւ քիւշատ օլընաճագ տըր։

—Իթալիա թէպաասը ումուրընա տաիր մէհաքիմ վէ տէվաիրը Օսմանիյէյէ թէվտի օլընան թագրիրլէր՝ էօթէտէն պէրու սէֆարէթ մէօհրիւ իլէ մէօհրլիւ օլտըղը հալտէ, պու քէրրէ իճրա օլընան թէնսիգաթ մուճիպինճէ պատէմա մէզքիւր թագրիրլէրին գօնսօլօսխանէ մէօհրիւ իլէ մէօհրլէնիպ իրսալ օլընաճաղը խուսուսը Խարիճիյէ նէզարէթինտէն լազըմ կէլէնլէրէ էմր ու իշար պույուրուլմըշ տըր։

—Պապը Սէրասքէրի թահսիլաթ միւտիրի Էչրէֆ էֆէնտինին պիր Արապ քէօչէսի՝ Գանլըճատա պիր Արապ գայըգճընըն գայըգխանէսինտէ եըգըլմազ իւզրէ տէնիզէ կիրիպ զարգ ու նապէտիտ օլմուշ տըր։

ՍԳՕԹ ԵԱՂԸ

Նաբօլի 25 սեպտ. 1885

Մ. Սգօթ վէ Մ. Պօֆ

Պիր չօգ չօճուգլարըն թէտավիսի իչիւն պիր խուլը պիլտըր խուսուսի սուրէթտէ թէճրիպէ իթտիքիմ Էմիւլզիօն Սգօթ նամ պալըգ եաղընըն՝ տէնյիլ եաղընըն քէմիք չիւրիւմէք, ըրգըճա վէ ֆագր իւլ տէմ խասթալըգլարընա, իլա թէտավիսի ուզուն միւտտէթ օլան չիւրիւմէնի խասթալըգլարը տա բէք պէյլիք ֆայիտէսի օլտուղընը միւշահէտէ էյլէմիշիմ տիր։

Հագգընտա հալի պէյան իթմէք իչիւն մէզքիւր իլաճը թավսիյէ իտէրիմ։

ՏՕԳԹ. ԳԱՎ. ՃԻՈՒԶԷՔՔԷ ՍՕՄԱ
Նաբօլիտէ Տիւսօ սօգագընտա Նօ. 61

Սընըր խասթալըգլարընա միւպթէլա օլան զէվաթա իլան.

Սընըր խասթալըգլարըն թէտավիսինտէ հագիգաթէն միւէսսիր վէ չիֆապախշ էսնի պիր իլաճ իճատ օլընըպ, պու իլաճ՝ Բարիզտէ էճզաճը Մ. Տօմէնինին թէրթիպ էյլէտիկի Պրօմ—Պօ՛Օլ նամ մուալիճէ տիր։ Պու զիգըյմէթ իլաճ՝ Տէրսաատէթտէ Ինկլիզ էճզախանէսինտէ Մ. Մ. Գանձիւք պիրատէրլէր նէզտինտէ պուլունուպ, մուամիլէյհիմ պիրատէրլէր՝ պու պապտէ հէր նէվի մալիւմաթը իթա իտէճէքլէր տիր։

Բրուսիանըն Մէլէգիա էյալէթի իլէ Էլալինի նամ մահալտէ գիւլլիէթլի խազմուրլար խազարալ. հէնիւզէն սու թուղեանլարը վուգու պուլուպ, բէք չօգ հէրլէրտէ տէմիր եօլ գամթալարը իչլէմէյէ պաշլամըշ վէ մահսուլաթըն պէօյլիւք գըսմը պօզուլմըշ տըր։

——

Ցէյլէ Նէ-ւլին ալտըղը մալիւմաթա կէօրէ, Գարատաղ վիւքէյասը՝ Էլան էմարէթ տախլիյէսինտէ հիւքմֆէրմա օլան գարմուրէթ ու սէֆալէթը ֆէվգ էլզայիտ խուզուրինէ բրէնս Նիգօլա իլէ ինճրաի միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ Անթիվարիյէ (Պարա) տավէթ օլունմըշլար տըր. 4000 նուֆուսը էհալի տուչարը զարուրէթը ազիմէ օլմուշլար տըր. Պիր ասըր միւթէճավուզ պիր միւտտէթտէն պէրու մէմլէքէթ պէօյլէ պիր սէֆալէթէ միւպթէլա օլմամըշ իտի. Րուս Սլավ չիրքէթլէրի թարաֆընտան վէրիլէն 120,000 րուպլի պիր գաչ կիւն գարֆընտա սարֆ օլընըպ պիթմիշ տիր.

——

Կէչէն ճումաա կիւնիւ Նիւ-Եօրգտա միւթէճիրլէրին էքսէրիսի Լէհլի թէրգիլէր օլան պիր խանէտէն եանկըն զուհուր իտուպ, խանէի մէզգիւր խալգընտան պիր չօգլարը՝ եէթիշէն իմտատ սայէսինտէ էճէլտէն գուրթուլմուշլար իսէ տէ, 18 նուֆուս մահրուգէն թէլէֆ օլմըշլար տըր. Էսնայի հարիգտէ պէտպախթ գարըն պիրի՝ վազը համլ իթմէքտէ օլտըղընտան, ֆիրար իտէմէյիպ իքի չօճուղըյլա պէրապէր եանմըշ վէ եալընըզ գօճասը պիր չօճուղընը ալըպ գաչապիլմիշ տիր. Բէնչէրէլէրտէն օն իքի քիշի աչաղա աթըլմըշ օլտըգլարընտան, պունլարըն իքիսի էօլիւմտէրէճէսինտէ պուլունըյօրլար ըմըշ.

——

Կէլիպօլու միւթէսարրըֆը Նուրի բաշա հազրէթլէրի՝ կէչէն հաֆթա Քէշան թարաֆլարընա տէվրէ չըգմըշ օլտըղը սըրատա, 10 սէնէտէն պէրու Կէլիպօլու սանճաղընտա հայտուտլըգ իտէն վէ պիր տէֆա թութուլմըշ օլտըղը հալտէ հապսխանէ տիվարընը տէլէրէք ֆիրար իթմիշ օլան վէ պիր գաչ սէնէտէն պէրու եինէ սանճաղը մէզգիւր սէքէնէսինի տուչարը տէհշէթ իտէն Արկիրի նամ մէշհուր հայտուտըն Տիմիթրի նամ րէֆիգի իլէ պէրապէր Քէշան գուրպինտէ պիր օրմանտա սագլանմըշ օլտըղը խապէր ալընարագ, խուզէրլէրինէ պիր միւֆրէզէ ժանտարմա սէվգ իթմիշ, վէ չէտտա պիր միւսատէմէտէն սօնրա մէրգում Արկիրի՝ պիր չօգ եէրլէրինտէն մէճրուհ օլարագ տէրտէսթ իտիլմիշ կիպի, րէֆիգի Տիմիթրի տախի եագայը էլէ վէրմիշ տիր.

——

Իզմիրտէն իշար օլընտըղընա կէօրէ, չէհրը մէզգիւրտէ հարարէթ էլան քէմալը չիտտէթլէ իճրայի հիւքմ իթմէքտէ օլուպ, կէչէն հաֆթա միւտտէթ իւչ հարարէ կէօլկէտէ 39 տէրէճէյի պուլմուշ տըր. 70 եաշընտա պիր քէօյլիւ սըճաղըն թէէսիրինտէն վէֆաթ իթմիշ տիր.

Մանասթըր չէհրինին մէվգըը եիւքսէք օլմաղլա պէրապէր, օրատա տախի չիտտէթը հարարէթ կէօլկէտէ 36 տէրէճէյէ չըգմըշ տըր քի, պու գատար սըճագ չիմտիյէ գատար զույր մէսպուգ իմիշ.

—Միւշիր Ճէմիլ բաշա հազրէթլէրինէ Րումանիա տէվլէթի թարաֆընտան Գուրօն տը Րումանի նիշանընըն 1ինճի րիւթպէսի իթա գըլընմըշ, վէ թայիրիինէ իրատէի Սէնիյէ սատըր իթմիշ տիր։

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Միքայէլ Միհրան վէ Ստեփան Մեսրովպեան Շիրքէթի ինվանը իլէ Գալաթատա Ցէմիր խանընտա նօմէրօ 3 մաղազատա էմլաքա ալտ պիր մասլահաթկիւզար օտասը թէէսիս օլունմըշ օլուպ, մէզգիւր մաղազատա էմլաքա ալտ քեաֆֆէի մուամէլէ չէրայիթը միւթէտիլէ իւզրէ իճրա օլունըր. Շէօյլէ քի, էմլաք իւզէրինէ աւանս իգրազը, վէ էմլաք վէ ագարըն պէյ ու ֆիւրուխթը, էմլաք վէրկիւսինին ալտ օլտըղը տախիրէյէ թէէտիյէսի, ֆէրաղ վէ էմլաքը մէվգուֆէնին թէճտիտ ինթիգալը, վէ Նիհայէթ էմլաքըն տէվարէի պէյէճախիյէճէ պիլճիւմլէ խուսուսաթընըն թէսվիյէսի տէրէօխտէ օլընաճաղը վէ քէմալը տիգգաթ վէ սիւրաթլա իճրա խուլէճէյի իլան օլընըր։

ԿԻՒՆԼԻՔ ՊԻՐ ՆԱՍԻՀԱԹ

Խանէսինտէ թահթա քէհլէյի պուլունմամաղընը քիմ խալաթ խոշպիլիր։ Պու պէօճէքէ ճիւմլէմիզին խանէսինտէ տէ պուլունըր. Փագաթ պունտան գուրթուլմագ իչիւն բէք սատէ պիր թէտպիր վար տըր, եանի Կալգինին եըլտըրըմ կիպի պէօճէք էօլտիւրիճի (Նեւ+Բե-ք ֆո-դդ-յ-ն Կ-ա-է) նամ իլաճը խոթիմալ իթմէք քեաֆի տիր։

Իչպու իլաճ Գալաթատա Գարաքէօյ ճատտէսինտէ 35 նումէրօլու Անթըրբօ Ֆարմասէօթիք նամ էճզախանէտէ, ըՍթամպօլտա Պաղչէ Գաբուսընտա Մէրհամէթճեան էճզախանէսինտէ վէ Պէշիքթաշտա Հօրմէլ էճզախանէսինտէ ֆիւրուխթ օլընըր.

ԲԱԼԷ ՏԸ ՏԻԱՄԱՆ

Պէյօղլընտա տօղրու եօլտա Ճունան գանչէլէրիասը իթթիխալինտէ.

Պու քէրրէ Եվրոպատան Թէզկէհինթա միւթէալլիգ զայէթ նէֆիս վէ զարիֆ միւճէվհէրաթը միւթէնէվվիա կէթիրիլմիշ տիր.

Մաղազամըզտա սաթըլան իչպու էլմաս թագըմլարը, պիլէզիքը, պօյուն պաղը թօբլուլարը, պրօշլար վէ սաիրէ ֆէվգէլատէ էհվէն տիր.

Պու ֆըրսաթտան իսթիֆատէ խուճէթ պէյվաթըն բէք զիեատէ մէմնուն գալաճագլարը աշիքեար տըր.

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 9 օգոստ.

Ինկիլ. Հազինէ ինկ. Լիր.	099-½
Օսմ. Հազինէ աչըլըշը	14-13/16
» » գարանտը	14-15/16
» » Սէրի Ա	24-¼
» » » Պ	15-⅛
» » » Ս	14-¾
Օթօման 1871	86-¼
Օսմանլը Պանգասը	11-
Րուսիա խաթիգրապը	98-
Մըսըր մուշ. մութթահըտէ	84-¼
» իմթիյազլը	102-⅜
Տաիրա Սանիյէ Մըսըր	79-¼
Իթալիա խաթիգրապը	101-¾
Մահսուսաթ Հազինէ 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25 52-50

Բարիզ 9 օգոստ.

Ֆրանս. Հազ. 3 % ֆր.	83-62½
» » 4½ %	105-45
Եէնի Օսմ. Հազինէ աչըլըշը	14-92½
» » գարանտը	14-95
Միւթէհիտէ	
Սէրի Պ.	14-82½
» Ս.	14-70
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	41-50
Օսմանլը Րէժիսի Հազինէ	-
» Պանգասը	527-50
Գրէտի Լիօնէ	593-75
Գրէտի Ֆօնսիէ	1348-75
Լիօն ագսիօնը	1275-
Սուվէյիշ ագսիօնը	2210-
Րուսիա 5 % 1877	101-¾
Իթալիա Հազինէ	96-80
Մըսըր ֆօնտ. մութթահըտէ	428-75
Եունան 5 % 1879	372-50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-35

Վիէննա 9 օգոստ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	123-40
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	20-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Հազ. ուս. տիւն ագշ. գար.	16-12
» » » էն եիւքսէք	16-14
» » » էն աշաղը	16-12
Պու սապահ աչըլըշը	16-18
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար.	37-36
» » » էն եիւքսէք	37-36
» » » էն աշաղը	37-30
» » » աչըլըշը	38-
Մըսըր մութթահըտէ գար.	-
Պու սապահ աչըլըշը	-
Սէրի Ա.	24-30
» Պ.	15-
» Գ.	16-18
Րումէլի չըմէնտըֆէրի	42-
Ագչէ Փարիզի	6-
Րէժի Ղըշ.	-
Հէվալէսիզ »	25-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	ք.զ.	7-22
Սթամպօլ պանգասը		6-25
Սօսիէթէ Ժէնէրալ		4-08
Թրամվայ		4-75

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻԵԱԹԸ

Օսմ. Լիրասը 100 զըռ. տան		Ղըռ. Բր.
Պէշլապ մէճիտիյէ ֆարգը		108-10
Մէթալիք	»	104-20
Պէշլիք	»	103-20
Ալթըլըգ	»	103-20
Ինկիլիզ Լիրասը		111-05
Ֆրանսըզ ալթունը		88-07
Բօլ		91-
Գրէմից ալթունը		31-20
Գարպօն գայմէսի		09-44

ԹԱՍՖԻՅԷ ԳԵԱՂԸՏԸ

20) Լիք քեաղըտ	-
50) » »	13-
100) » »	-
500)» »	-
1000)» »	12-20
10000)»	-

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
Ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ Թաշնիյէ խարէճի հասըլաթընտան ֆիւրուխթ օլունաճագ էլլի պին քիլօ ինճէ քէրէկինին պէհէր գըյէսի սէքիզ բարալա թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ աղօսթօսը րումինին պիրինճի բազար էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ էրթէսի կիւնիւ տախի եիւզտէ պէշ զամմը գապուլ խուլէճէկի ճիհէթլէ, իթասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր.

28 Թէմուզ 1888 3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
Ճանիպը ալիսինտէն

Եէրլի իմալի սիյահ վէ պէյազ վագթա
20000 քիլօ
պէհէր քիլօսը 24 զըրուշ.
Հատտէքեարի Իզմիր քէօսէլէսի
3000 քիլօ
պէհէր քիլօսը 16 զըրուշ.
Պիւթիւն եաղլը Սպարթա վէ Պուլտուր վէ Սիմավ սախթիյանը
12300 ատէտ
պէհէր քիլօսը 17 զըրուշ.
Եարըմ եաղլը Սպարթա, Պուլտուր վէ Սիմավ սախթիյանը
13450 ատէտ
պէհէր քիլօսը 18 զըրուշ.

Նիզամիյէ սարաճխանէ անպարը իլէ Պէյգօզ գալէվրախանէսինէ միւպայաա օլընմագ իւզրէ մէվգըի միւնագասայա գօնուլան պալատէ մուբագգամ տէօրթ գալէմ վագթա վէ սաիրէ ֆիյաթը մուրաքգամլէրիյլէ թալիպլէրի էօհտէսինտէ օլուպ աղօսթօսը րումինին պիրինճի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթասընա վէ իքինճի կիւնիւ եիւզտէ պէշ թէնզիլինէ թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր.

28 Թէմուզ 1888 3—1

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
Ճանիպը ալիսինտէն

Նիզամիյէ ալթընճը Նալիճ ֆըրգասընըն իւչ եիւզ տէօրթ սէնէսի աղօսթօսը իպթիտասընտան իհտիյաճը ... իչիւն լիւզում կէօրիւլէն ... (ատէտ) ... պիր սէնէլիք իւզրէ միւնագասայա գօնուլմուշ օլտըղընտան թալիպլէրի Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունըր.

23 Թէմուզ 1888 3—2

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
Ճանիպը ալիսինտէն

Պին իւչ եիւզ իւչ սէնէսի մարթ իպթիտասընտան սէնէի մէրգումէ չուպաթը նիհայէթինէ գատար պէ-տէլի իսթիֆա օլընմամըշ իւճրէթ վէ զապթիյէ աքէրի թայինաթ բուսուլլարը թարիխը իլանտան իւչ նիհայէթինէ գատար Լէվազըմաթը Ումումիյէ տաիրէսինին իքինճի շուպէսինէ իպրազ իտիլմէք իւզրէ ... րէք պէտէլլէրինէ մուգապիլ Նիզամիյէ Խազինէսինտէն սուրէթ իսթիհսալ իտիլմիշ, վէ միւտտէթը մէզգիւրէ զարֆընտա կ՝թիրիլմէտիկի սուրէթտէ գայտլէրի գապատըլարագ գայը Խազինէ իտիլէճէկի իլան օլունուր.

26 Թէմուզ 1888 3—3

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍՔԷՐԻ
Ճանիպը ալիսինտէն

Թաշնիյէ խարէճի հասըլաթընտան էսմանը նագտէն վէ բէշինէն ալընարագ ֆիւրուխթ օլընաճագ օլան էլլի պին քիլօ ինճէ քէրէկին իշպու թէմուզը րումինին եիրմի սէքիզինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն վէ օթուզընճը ճումաա էրթէսի կիւնիւ տախի թէգարրուր իտէճէք ֆիյաթընա եիւզտէ պէշ զամմը գապուլ իտիլէճէկի ճիհէթլէ, իշթիրասընա թալիպ օլանլարըն մագամը Սէրասքէրի Լէվազըմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր.

26 Թէմուզ 1888 3—3

Շուրայի—Պահրիյէ
Ճանիպը ալիսինտէն

Ասաքիրի պահրիյէի Շահանէ իչիւն պիր սէնէ զարֆընտա միւպայաասը իգթիզա իտէն թայինաթը լահմիյէնին թէքրար միւնագասասը աղօսթօսըն պիրինճի բազար էրթէսի կիւնիւ պիլիճրա գարարը գաթիսի վէրիլտիքտէն սօնրա ֆէրտասը սալը կիւնիւ ագշամը սաաթ օնա գատար եիւզտէ պէշ թէնզիլէ պըրագըլաճաղընտան, օլ վէճհլէ իթայա թալիպ օլանլարըն՝ միւնագասատա պուլընմագ իւզրէ էյամը մէզգիւրէտէ Շուրայի Պահրիյէյէ կէլմէլէրի իլան օլընըր.

28 Թէմուզ 304

Ջէրտէճի Մուսթաֆա աղանըն հապիպէ Նատիրէ հանըմ զիմմէթինտէ մահքէմէի թէֆթիշտէն վէրիլէն ֆի 17 ճէմազիիւլ էվվէլ սէնէ 304 թարիխլի պիր գըթա իլամը չէրի մուճիպինճէ ալաճաղը օլան մէպալիղը մալիւմէնին թէէտիյէ խսթիֆասը զըմնընտա, մէտիւնէի մումաիլէյհանըն էօհտէսինտէ օլուպ վէֆաէն մէֆրուզ պուլընան Իւսքիւտարտա Էվլիյա Խաճէ մահալլէսինտէ Համամ սօգաղընտա վագը ֆէվգանի վէ թահթանի 4 օտա վէ 1 սոֆա վէ 2 ապտէսթխանէ վէ 1 քիլէր վէ 1 գույու վէ 1 մաթպախ վէ պիր միգտար պաղչէ վէ սաիրէյի միւշթէմիլ 47 նումէրօ իլէ մուրագգամ պիր պապ ախշապ խանէտէքի բուպ հիսսէի չայիասը իչպու թարիխը իլանտան իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթընա թէշէպպիւս օլընաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն վէ զիյատէ մալիւմաթ ալմագ խմթէյէնլէրին միւտտէթը մէզգիւրէ զարֆընտա Տէրսաատէթ իլամաթը չէրիյէ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

28 Թէմուզ 304

Ճէննէթմէքեան Էպիւլ Ֆէթհ Սուլթան Մէհմէտ Խանը Ղազի վէ ճէննէթմէքեան Սուլթան Ահմէտ Խան հազարաթը ճէվամիի չէրիֆէսի տըրշ հավլիլէրինտէ թէգարրուպ իտէն իչպու 1305 սէնէսի իյտը ատհասընտա Նիզամէն քիւշատը մէմնու օլմայան սէրկի վէ թայլա վէ սաիրէտէն րուսումաթ ալընմագ իւզրէ թալիպլէրինէ մագթուէն իհալէլէրի իճրա գըլընաճաղընտան, մէզգիւր րուսումըն իլթիզամընա վէ Մահմուտ Բաշա ճամիի չէրիֆի գարուսը իլթիխալինտէ պոտրում մահալլին չէհրի 10 զրուշլա միւսթէճիրինէ իհալէսի տէրտէսթ խուլունտէն, մէզգիւր պոտրումըն իճարը չէհրիսինէ զամմ իլէ թալիպ պուլընանլարըն իչպու չէհրը զիլհիճճէնին 2նճի բէնճշէնպիհ կիւնիւ տէհ կիւնիւնտէն նիհայէթ չէհրի մէզգիւրըն 8ինճի բէնճշէնպիհ կիւնիւնէ տէկին Էվգաֆը հիւմայուն Խազինէի ճէլիլէսի մուհասէպէի ումումիյէ իտարէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

28 Թէմուզ 304 3—1

Միւթէվէֆֆա հէլվաճը էնաֆընտան Հաճի Իսմաիլ աղանըն սուլպը քէպիրի մախտումը Րէչիտ Մէհմէտ Թէվֆիգ աղանըն էմինէ Սաֆվէթ հանըմ զիմմէթինտէ Րումէլի սատարէթը ալիյէսինտէն վէրիլէն ֆի 18 զիլհիճճէ սէնէ 303 թարիխլի պիր գըթա իլամը չէրի մուճիպինճէ ալաճաղը օլան մէպալիղը մալիւմէնին թէէտիյէ խսթիֆասը զըմնընտա, մէտիւնէի մումաիլէյհանըն էօհտէսինտէ օլուպ Սարը Թիմուր մահալլէսինտէ Գըպլէ չէշմէսի ճատտէսինտէ վագը 30 նումէրօ իլէ մուրագգամ պիր պապ հէլվաճը տիւքեանընըն նըսֆ միւշաի վէ կէտիկի իչպու թարիխը իլանտան իթիպարէն 15 կիւն սօնրա պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթընա թէշէպպիւս օլընաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն վէ զիյատէ մալիւմաթ ալմագ խմթէյէնլէրին միւտտէթը մէզգիւրէ զարֆընտա Տէրսաատէթ իլամաթը չէրիյէ իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

28 Թէմուզ 304

Էլմաս տաշ գօրտօնըյլա պէրապէր ատէտ 1, ալթուն սաաթ ատէտ 1, պըրլանթի մարքիզ ատէտ 1, թէք թաշլը էլմաս եիւզիւք ատէտ 1, ալթուն միւտալեօն ատէտ 1, զիւմիւշ եիւզիւք ատէտ 1, քէպիր կիւմիւշ սաաթ ատէտ 1, էլմաս քիւպէպէք չիֆթ 1, էլմաս քիւրէ չիֆթ 2, ալթուն սաաթ մա գօրտօն ատէտ 1, եագութ եիւզիւք ատէտ 1, սըրա թաշլը եիւզիւք ատէտ 1, կէօյիւս տիւյմէսի ատէտ 3, սաաթ մա գօրտօն ատէտ 1.

Համազասպ Պալլարեան էֆէնտինին Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի Պիրինճի հուգուգ տաիրէսինտէն վէրիլէն 1 գըթա իլամ մուճիպինճէ սարրաֆ Արշագ զիմմէթինտէ ալաճաղը օլան մէպալիղին թէէմինը խսթիֆասը իչիւն մէրհուն մահքիւմ օլան միւֆրէտաթը պալատէ մուհարրէր ճէման օն պէշ գալէմ միւճէվհէրաթըն կիրէճէք աղօսթօսըն 2նճի սալը կիւնիւ վէ 4ճի բէնճշէնպիհ վէ 6ճի ճումաա էրթէսի կիւնլէրի Գուրուճ ճէշմէտէ ... պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթ օլընաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն էյամը մէզգիւրէտէ Գուրուճէշմէտէ ... պիլմիւզայէտէ ... միւրաճաաթ էյլէմէլէրի Տէրսաատէթ Իլամաթը Նիզամիյէ Իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունուր.

Էսամի	Մուհամմէն Պէտէլլէրի	Պէտէլլէրի
Գուլէ ղարիյէսի	5500	8200
Տէվէթթու ազաճ »	6500	7475
Գարէլի Պալա »	6000	8400
Գարէլի Սաղիր »	5000	5400

Էսամիսի վիլայէթի տախիլինտէ Գըրգ Քիլիսէ սանճաղընտա վագը պալատէ մուհարրէր իւլ եսամի գուրաընըն 304 սէնէսի աշարը՝ հիզալարընտա մուրագգամ պէտէլաթ իլէ մահալլինճէ Թալիպլէրի էօհտէլէրինտէ թէգարրուր իտէրէք, չէհրը հալը րումինին 30ընճը ճումաա էրթէսի ագշամը իհալէի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան, պունլարա 100տէ 3տէն նօգսան օլմամագ իւզրէ զամմ իլա Թալիպ օլանլարըն հէման մահալլինէ վէ եախօտ Մալիյէ Խազինէսի ճէլիլէսինտէ Աշար վէ Րուսումաթ իտարէի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

28 Թէմուզ 304

ԵԻՐՄԻ ՍԷՆԷԼԻՔ ՄՈՒՎԱՖՖԱՔԸՅԷԹ ՆԷԹԱՅԻՃԸ ԹԷՏԱՎԻՅԷԻ ՖԷՎՔԷԼԱՏԷ

(Պրուսա գուրպինտէ)

ՉԷՔԻՐԳԷ ՄԱԱՏԷՆ ՍՈՒՅԸ

1 ՍԷՖԷՐ 1304 ԹԱՐԻԽԻՅԼԷ ՄԻՒՎԷՐՐԱԽ ԻՐԱՏԷԻ ՍԷՆԻՅԷ ԻԼԷ ԻՄԹԻՅԱԶ.

Բարիս, Վիէննա, Լօնտրա, Ֆիլատէլֆիա, Անվէրս, Ֆրանգֆորթ սէրկիլէրի ումումիյէլէրինտէն միւքաֆաթլար։

Եվրոպատա կէլէն մատէն սուլարընտան ... օլան Չէքիրգէ սույը՝ թիճարէթ նազըրը բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան մէմուրէն կէօնտէրիլէն Տօգ. Աբտուլլահ էֆ. նին կէօզիւ էօնիւնտէ չիշէլէրէ վազ օլունըր. Հէր չիշէնին իւզէրինտէքի քեաղըթ [էթիքէթ] միւֆէթթիշ ... իմզասըյլա միւհիւրլիւ օլմասը լազըմ կէլիր, էհալի պէյնինտէ ... պու օլմայան չիշէլէրի ... Չէքիրգէ սույունըն Համամը օլան վէ լաքին ասըլ օ սու օլմայան ... պուլունտուղունտան սու ալըրքէն տիգգաթ իտէր.

Իչպու մատէն սույը հազմը մախսուսա օլան ալէթ իլէ զարարլը խասթալըգլարը, ... ճիգէր խաստալըգլարը, Եիւրէք վէ սաիրէ կիպի ... ալըշլարըն մէնֆաաթ օլարագ գուլլանըլըր վէ թէթէավի իտէր.

Չէքիրգէ սույընըն իչիմի պալլը սույը ... թաթլը ... թէնպիհ իտիլմէք ... մէնֆաաթլէրի ... միւճէրրէպ ... մէզգիւր Չէքիրգէ սույը սուֆրալարտա թաթիլի ... տախի իչիլիր.

Ազըննայի թէլալի ... Չէքիրգէ սույը ... սաիրէ ... իչիւն ... մէնֆաաթ ... լազըմ տըր.

Չէքիրգէ սույը մէնպաընտա Հաշիմ-Մեհմէտ գըզըլճա Հաճի ... մէնֆաաթինէ էնճիւմէնի ... ։

Իչպու մատէն սույընըն Տէրսաատէթ ... ճատտէսինտէ ... նումէրօ ... ալընըր. Տէրսաատէթ Ահմէտ ... ՄՈՒՔԱՖԷՏ ... 24 նումէրօլու Մ. Մէ. ... Պէյօղլունտա Նումէրօ ... 169 նումէրօլու ... Տէրսաատէթտէ ... Մ. Ալէքսանտրիտէս ... Ըսմայիլ ... 24 նումէրօ Մ. Մէ. ... էճզախանէսինտէ, Գալաթատա ... էճզախանէսինտէ, Վ. Էգնէճիլէրտէ ... էճզախանէսինտէ, Գալաթատա Մալթըզ ... 34 նումէրօտա ... Մ. Մանօլաթօս, Պէշիքթաշտա ... էճզախանէսինտէ, Թարաբիատա Սովա Սըմոնօպուլօ էճզախանէսինտէ, Պէյքօզտէ ... էճզախանէսինտէ, Գատըքէօյտէ Լէօնիտաս ... էճզախանէսինտէ, Իւսքիւտարտա ... էճզախանէսինտէ Սաթըլըր ... ֆիւրուխթ օլունըր վէ պօշ չիշէլէր կէրի ալընըր.

ՊԷՃՕՎԱՕՑԻ ՎԱՊՕՐԼԱՐԸ ՇԻՐՔԷԹԻ

Պէհէր հաֆթա օլարագ Տէրսաատէթլէ Իսքէնտէրիյէ վէ Սուրիա պէյնինտէ սիւրաթ բօսթասը.

Բրէվէզիզ գարտանըն Թաշէթը գօմանտասընտա Տագալէյէ նամ վափօր 1500 թօնիլաթօ համուլէսինտէ վէ 150 պարկիր գուվվէթինտէ օլարագ ալաֆրանկա օգոստոսըն 15ինճի չարշէնպէհ կիւնիւ էգլէնտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 4տէ Տէրսաատէթտէն հարաքէթլէ ՉԱՆԱՔ ԳԱԼԷ, ՄԻՏԻԼԼԻ, ԻԶՄԻՐ վէ ԲԻՐԷՃԻՔ օղրայարագ բազար էրթէսի սապահըլըն 4 պուչուգ կիւնտէն ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷՅԷ մուվասալէթ իտէճէք տիր.

Եօլճու պիլէթլէրի ֆամիլեաճա վէ կիտիպ կէլմէ պիլէթլէրի թէնզիլլը ֆիյաթլա ֆիւրուխթ օլունուր.

Վափօրտա պիրինճի սընըֆ սուֆրա թագըմը, պանեօ օտասը, հէքիմ վէ խըտմէթճի գամարի վար տըր.

Եինէ բօսթաի մէզգիւրէնին ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷտէն հէր չարշէնպէ սապահըյը հարաքէթլէ իտէն Պէրիյէթիւզ Շամ վափօրլարը տօղրու ԵԱՖԱյա հարաքէթ իտուպ ԻՍՔԷՆՏԷՐԻՅԷտէն 44 սաաթտա ՊԷՅՐՈՒԹա վասըլ օլուր, վէ ԹՐԱՊԼՈՒՍ, ՄԷՐՍԻՆ վէ ԻՍՔԷՆՏԷՐՈՒՆա օղրար.

Բօսթայի մէզգիւրէն Պըրմէզը տէնիզէ իշլէյէն վափօրլարը՝ հէր ճումաա կիւնիւ Պրինտիզի բօսթասընըն միւվասալէթինտէն սօնրա Սիւվէյիշտէն հարէքէթլէ, Ճիտտէ, Սուաքիմ, Մասաւա, Հիւտէյտա վէ Ատէն իսքէլէլէրինէ ուղրար.

Եօլճու, մալ վէ էմանէթ եիւքլէթմէք իսթէյէնլէր՝ Սթամպօլտա Եէնի Ճամի էօնիւնտէ ... քեաֆֆէի մէզգիւրէն աճէնթէլէխանէսինէ միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր.

Իչպու աճէնթէխանէ՝ պէտէլի Մըսըրըն պիլէթլէրի ... [Մանտա-Բօսթ] տախի իթա իտէր.

Հէր սընըֆ եօլճու իչիւն Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա 170 նումէրօլու մահալտէ Մ. Մ. Թօմաս Գուգ վէ էվլատը աճէնթէխանէսինէ միւրաճաաթ օլունա.

ՍԱԹԸԼԸԳ ԽԱՆԷ

Իսքիւտարտա Թօբխանէլի օղլու ճատտէսինտէ, 6000 արշըն պաղ, մա գույու, մաթպախ վէ չամաշըրլըգ 8 օտա վէ 2 սոֆալը հավի պիր պաղ խանէ ֆիւրուխթ օլընաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն մաթպաամըզա միւրաճաաթ իթմէլէրի իլան օլընըր.

ՍԳՕԹ ԵԱՂԸ
(EMULSION SCOTT)

Նիւ-Եօրգտա ՍԳՕԹ վէ ՊՕՎՆ նամ զաթլարըն սատտա վէ քիրէճ իբօֆօսֆիթլէրիյլէ թէրթիպ էյլէտիւքլէրի

ՊԱԼԸԳ ԵԱՂԸ

Ալըգա սիւտ կիպի լէզզէթլի կէլիպ, չիւ մալըգ եաղը խաստալէրինին քեաֆֆէսի պու պալըգ եաղընտա միւմկին տըր։

Վէրէմ չիֆա պուլուր
Գանսըզլըգ չիֆա պուլուր
Սըրաճա չիֆա պուլուր
Էօքսիւրիւք վէ սուտ ալմա չիֆա պուլուր
Զայիֆլըգ չիֆա պուլուր
Չօճուգլարըն քէմիք խասթալըղը չիֆա պուլուր.

Աթըպպայի Թարաֆընտան Թավսիյէ օլունտուղը կիպի, գօգուսը վէ լէզզէթի բէք էյի տիր վէ միտէտէ տախի գօլայ հազմ օլուր։

Պէլլի պաշլը էճզախանէ վէ սըճլար տիւքեանլարընտա սաթըլըր.
Տէրսաատէթ աճէնթէլէրի Համմէր վէ Հիրզէլ.

ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ
ԷՃԶԱԽԱՆԷ

18 — ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ ԵԷՆԻ ՃԱՄԻՏԷ — 18

ՄԷՐՔԵԶ ՏԻՒՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ	ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ
77 — ՔԷՕՓՐԻՒ ԲԱՇԸՆՏԱ — 77	168 — ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ — 168

Մէզգիւր էճզախանէ վէ սըճլար տիւքեանլարընտա միւթէխասսըս վէ էնվայի թէրբիյէթլի ... էճզա վէ մուսթահզարաթ վէ ալաթը ճէրրահիյէ, վէ ալէթ ... լամպալար, վէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ էճզալարը, ... էն ալէա ճինսի, ... ֆօթօղրաֆիա ... գօնսէրվալար, ... էնվայի իչքիլէր, գօգուլը սապունլար, ... սաչ սուլարը, ... կիւլիւպ իւզլէր, ... թէտարիք օլունուր, Թօղտան վէ բէրաքէնտէ ֆիւրուխթ օլունըր.

Քէզալիք մէզգիւր ... Թըպպիյէ ... օլունըր, պունա մախսուս օտալարը վար տըր.

Պէյօղլու էճզախանէսի կէճէլէրի աչըգ տըր.

Ջէյլ.—Պէյօղլունտէ էճզա վէ ... ալէա ... վէ բէք էհվէն ֆիյաթլա սաթըլտըղը Տօգթօր Էֆէնտիլէրէ վէ բաղչէթլու ... իլան իտէրիզ.

ՏՕԳԹՕՐ ԻՍՄԱՆԸՆ
ՊԻՒՐԳԱԹԻՖԻ

Նամըյլա ինգըլպազ վէ պասուրը տէֆ իտէն եէնի պիր իլաճ.

Պու իլաճ կիպի մուհասսէնաթը ... Ալէմանիա ... թարաֆընտան ... մէմլէքէթլէրինտէ ... Տօգթ. Ֆօն Լանտէր իլէ ... մէշհուր ... թարաֆընտան ... թէգտիր ... գըլընմըշ տըր.

Իչպու բիւրկաթիֆ [միւսհիլ] ինգըլպազ, խաֆագան, պասուր, մէֆսէտէ խասթալըգլարը, ..., սարըլըգ, ..., եիւրէք ..., ... իլաճ օլուպ, ... պիր ... մագամընտա տըր.

Պունտան պիր եիւզիւք միգտարը չիֆալանմագ ... իչիլմէք ... քեաֆի տիր.

Միւսհիլ [բիւրկաթիֆ] իլաճլարըն վէ ... չիֆա ... տըր.

Պու իլաճ էճզաճըլարտա սաթըլըր.

1 չիշէսի 1 մէճիտիյէ, եարըմ չիշէսի եարըմ մէճիտիյէ, վէ չիչէնին ... տըր.

Հէր պիր չիչէտէ 30 չիչէնին ... վար տըր.

Թէքմիլ Թիւրքիա վէ Պուլկարիստան իչիւն տէբօզիթօ մէմուրը, Էսքիշէհիր Ջատտէսինտէ ... 53 նումէրօլու ... ԺՕՍ. ՇՄԻՏԷՔ.

Տէրսաատէթտէ Գալաթատա Գարաքէօյտէ Մ. Ս. ... 5 նումէրօլու էճզախանէսինտէ ֆիւրուխթ օլընըր.